

1668

- 39 a, b e. Schroeter, Ernestus Fridericus: De charta blanca.
3 Sept. 1668 & 1737.
40. Schroeterus, Ernestus Fridericus: De successione
ab intestato
41. Schroeter, Ernestus Fridericus: De juribus militum
singulorum.
42. Schroeter, Ernestus Fridericus: De iurisdictionibus rerum
feudalium.
43. Schrimmer, Johann Michael: De recip. distinctione
in rectam et corruptam.
- 44 a et b Simon, Johann Georgius: Odium. 2 Sept. 1668 &
1680.
45. Strauchius, Johannes, Jur. Ord. decanus: adlectionem
in auguralem Johannis Christophori Heintzechi invitat. -
46. Strauchius, Johannes: De jure sepulturae
47. Strauchius, Johannes: De obligatione civitatis ex
contractu mutui.

1668

46^a:² Strauchius, Iohannes: *juramento calumniae*
De obligatione civilis in contractu
mutui. 2 Sumpt. 1668. - 1737.

49. Strauchius, Iohannes: *De protestationibus.*

50. Strauchius, Iohannes: *Lus Fenebrarum.*

51. Titmannus, Berchardus Henricus: *De impedimentis*
matrimonii

52. Titmannus, ^{Berchardus} Henricus: *De regis Romanorum Electore*
extraordinaria

53. Treiberm, Iohannes Bibericus: *De aggravatione*
delictorum.

54. Voigt, Iohannes: *De iustitia particulari*

55. Wintheim, Statius Harbodus, von: *De revocatione*
ferri.

56. Wintheim, Statius Harbodus, von: *De fidei.*

act

Act

Act

Act

16

16

49

50

57

52

5

5

5

5

1668, 39^b *155*
2
JESU DUEE!
Magnifico Jctorum ad Salam Ordine

indulgente,

PRÆSIDE

MAGNIFICO ACADEMIÆ RECTORE

VIRO

PRÆNOBILISSIMO, AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO
ATQUE EXCELLENTISSIMO

DN. ERNESTO FRIDERICO

Schrötern/Hæreditario in Wickerstädt/

Jcto atque Professore Publico Famigeratissimo, Consiliario
Saxonico, Facultatis Juridicæ, Curia Provincialis & Scabinatus
Assessore gravissimo,

Dn. Patrono atque Præceptore suo æviternâ animi
submissione devenerando,

DISPUTATIONEM JURIDICAM

De,

CHARTA BLANCA

vulgò

Blanquet/

Publicæ Eruditorum disquisitioni submittit

DANIEL FRIDERICUS Schade/

Beuthenâ-Silesius,

AUTOR-RESPONDENS.

In Auditorio Jctorum horis locoque consvetis,

Ad diem Anno Christi MDC L XVIII. *1668*

RECUSA

ANNO MDCLXXXIV.

JENÆ, Typis JOHANNIS NISL.

J E S V D V C E !

SI, quæ usum in vita communi habent
 quotidianum, tanquam utilissima *l. 6. §. 4.
 in fin. ff. de precar. & pernecessaria l. 1. ff. de
 suspect. tut.* attingenda plenius sunt, mone-
 re JCTo Paulo in *l. 25. ff. de liber. legat.* in-
 verb. plenius rogo, quæ ad hæc spectant attingas, quoti-
 diana enim sunt. Vlpiano in *l. 44. ff. de usucap.* Celso in
l. 5. ff. de legibus Justiniano in Nov. 94. cap. 2. quæque nota-
 bilitate sunt, ne neglecta videantur, speciali designanda.
tractatione l. 15. §. 26. ff. de injur. operam me oleumque
 perditurum nullus metuo, si quorum mihi sancta semper
 videri persona debet, Vlpianus in *l. 9. ff. de obsequ. parent.
 & patron. prestand.* quorumque refragari obsequiis fas
 non est *l. ult. C. eod.* iussu rationem studiorum meorum,
 redditurus præsens de CHARTA BLANCA thema,
 usu non infrequens, utilitate notabile, discussione apud
 JCTos Scriptores non passim obvium, pro fragili atque in-
 firmo adhuc ætatis ingeniivè mei Consilio, delibatis hinc
 inde sparsum è variorum JCTorum, à Magnifico Viro Præ-
 fide Patrono atque Præceptore meo æviternum devener-
 ando (Cui quicquid hujus est, jure meritissimo acceptum
 ferre debeo) benevolentissimè mihi communicatorum,
 viretis, suoque in ordine collocatis flosculis plenius ali-
 quanto DISPVTATIONIS PVBLICÆ loco exhibere
 allaboravero.

Quandoquidem verò nūc demum benè universa geruntur & competenter, si rei principium fiat decens, pronunciantē sacratissimo Imperatore in *Nov. 6. proēm. pr.* Hujus ipsius secutus ego exemplar verè Imperatorium condignum ad quod universus componatur orbis, ab ipso rerum omnium Principio JEHOVA exordior, ejusque in nomine, uti ad omnia aliàs consilia omnesque actus semper, ita & ad institutum præsens progredior *l. 2. C. de off. Præs. Prætor. Afr. in pr.* animo manibusque ad cælum erectis æternum ejus auxilium humillimè invocans *l. 1. pr. §. 2. C. de J. V. E.* Sit Hic Ipse, in quo una mihi spes est, laboris mei non solum principium, sed & medium & terminus! *Nov. 109. pr.*

Ut autem ordine singula peragantur, sine quo nihil rectè agitur *c. cum dilectâ 22. X. de Rescr. Tusch. concl. 197. lit. O. n. 1.* hâc procedam methodo, ut Chartæ blancæ 1. Generalia. 2. Personas. 3. Formam. 4. Negotia civilia in quibus Chartæ blancæ possit esse usus. 5. Effectum & Finem. 6. Affinia. 7. Contraria pro ingenii tenuitate, temporis ratione, terminisque disputationis exponam. Sit ergò Jesu Duce!

CAP. I.

De Chartæ blancæ generalibus.

§. 1.

Cum rerum quidem potior, verborum tamen prior sit habenda ratio *l. Labeo 7. §. 2. ff. de supell. legat. l. 1. pr. ff. de reb. cred. & unaquæq; res, quemadmodum intelligenda sit, ex nomine appareat l. 6. ff. de bon. damn. hoc JCre-*

Jctorum consilium & ego observaturus, priusquam rei ipsius lustrem penetralia, brevissimis, quæ circa vocabula occurrent notanda, excutiam.

§. 2. Et primò quidem resolutionem vocum, quippe quæ proprium rei effectum demonstrat secundum *Everhard. in Loc. Top. ab Etymol. n. 2. Sicbard. in logic. Jur. Loc. ab Etymol. n. 3.* Clarissimorum Jctorum, qui in evolventià verborum origine laborarunt, secutus exempla *l. 1. pr. ff. de J. & J. l. 1. §. 1. ff. de pact. l. 7. pr. ff. de supell. leg. l. 35. §. 1. de mort. causa don. l. 1. ff. de acquir. vel amitt. poss. l. 1. ff. de furt. l. 180. ff. V. S. §. 2. J. de tut. pr. J. de testam. & simil. aggreddior evolventam.*

§. 3. CHARTAM Faber in Thesauro suo à Chartâ urbe postmodum dictâ Tyrus appellatam vult; Christianus verò *Becmanus de Origin. Lat. Ling. in voce Imago* vocabulum charta oriri adserit aut à Græco *χαρτος* sculpo, aut ab Hebræo *חַרְטוּם* sculpit, ut in quâ litera sive notæ insculpantur & inscribantur. Quod meo quidem iudicio non incongruè. Describitur enim in genere charta, quod sit pagina scriptioni apta, ex quacunque materia illa sit, sive ex plumbo, sive ex cortice, sive ex linteis, sive ex papyro, sive ex corio, sive ex cera, sive ex lapidibus. *Calvin. Lexi. Jur. voce charta.*

§. 4. Vox BLANCA originem suam Gallis fert acceptam, quibus blanc significat album, candidum, *Weiß / Paul. Matth. Webner. Pr. Jur. Observ. Select. in voce Blanche / Membranen. Sigism. Finckelbusch. obs. Pract. 8. n. 11. ex Martino Magero à Schönberg tract. de Advocat. Armat. cap. 9. n. 89. & hic ex D. Goldasto in Reichs-Sagung. in Sententia exauctorationis Wencesla Romanorum Regis.*

Ut ita sit CHARTA BLANCA folium, sive pagina scriptioni apta, alba, candida h. e. nondum per scripta.

§. 5. Non verò hoc ipso indigito Chartam adhuc omninò blancam, in quâ penitus nihil impressum sit, cujusmodi sub nomine puræ mentio fit in *l. 52. §. 4. Et l. 76. ff. de legat. 3.* quæ parum forte, imò nihil quicquam per se præjudicaturò sit tradenti: Sed eam in quâ conscriptum quidem nondum est, de qua inter partes convenit, aut convenire adhuc debet, negotium; Subscripta tamen illa jam, aut signata saltem est, hoc sine, ut negotium conventum, aut conveniendum eidem inscribatur. Quæ subscriptio aut subsignatio vel ab eo fit, quem principaliter negotium non concernit, v. g. à teste; qualem Chartam blancam exhibet *l. si bine 11. ff. de injust. rupt. irritò fact. testam.* (qui unicus forte est textus, qui ad Chartam, de quâ in præsens sermo, blancam applicari aliquo modo possit, in Jure Civili Justin. obvius) vel ab eo, quem contingit principaliter negotium: Quæ posterior acceptiò nostri potissimum loci est. *De quo cap. 3. plura.*

§. 9. Separantur equidem in Jure nostro à membranis chartæ, uti videre est ex *l. 9. §. 1. Et 2. ff. de A. R. D. l. 52. pr. Et §. 4. de legat. 111. §. litera 33. f. de Rer. divis.* ita ut appellatione Chartæ non veniat membrana, & contra. *l. 52. §. 4. de legat. 111.* quippe cum ex materia conficiantur diversa. *Johann. Calvin. Lexic. Jurid. voce chartæ.* Cum tamen & in genere charta paginam quamcunq; scriptioni aptam ex quacunque materia illa sit, denotet, uti ex *Calvino* jam innui, & imò aliquando in Legibus

bus nostris membranam includere videatur, (argumento est l. 23. § 3. ff. de Rei Vind.) in generaliiori illo significato & ego in præsens non solum chartam, sed & membranam accipio, ita ut vice versâ altera alteram includat. Neque posterius sine autoritate; Goldastus enim jam allegat. loc. generaliter ita: *Mit ungeschriebenen Briefen, die man Membranen nennet &c. & Webnerus d. l. Synonymum. voci Blanckhet apponit Membranen quibus consentit Mager. d. cap. 9. n. 88.*

§. 7. Caterum varias apud varios Charta blanca habet appellationes. Italica vocis origine indigitur blanca Mager. d. cap. 9. n. 86. vers. conferunt. aliàs charta bianca Matth. Bertich. conclus. pract. part. 1. concl. 14. num. 91. & 94. vacua Anton. Hering. tract. de Fidejuss. cap. 11. n. 103. & plures alii: puta Finckelth. dict. Obs. 8. n. 4. alba Boër. dec. 274. n. 5. Mager. d. l. n. 86. Blancetum. Zahn. de Mendac. l. 2. c. 21. n. 2. Blanquetum B. Dn. Carpz. parte 3. dec. 237. passim. Blancheta. Rutger. Ruland. d. tr. & cap. n. 4. lit. H. Scheda vacua Köppen. dec. 45. n. 17. folia alba, vacua Tuscbus conclus. 409. lit. F. Mager. d. n. 26. membranæ nudæ Mager. num. 88. Communissimè verò Charta blanca dd. Authores. Germ. vulgò effertur Blanket/Blankhet/Blanquet/Planket. Carpz. d. s. Resp. Jur. Eleët. tit. 1. de pact. & Transact. Resp. 3. n. 13. Process. 45. art. 1. n. 110. Webner. d. l. Charten bianken Besold. Thesaur. Pr. voce Handunterschrift Membranen. Goldast. d. l. Webner. d. l.

§. 8. Jam describo CHARTAM BLANCAM quod sit pagina scriptioni apta subscripta tantum aut subsignata, & cetera adhuc vacua, eo sine alicui data, ut de quo convenit, aut adhuc conveniet, negotium in eâ conscribatur.

CAP.

De personis quæ dare, aut accipere Chartam blancam possunt.

Delibatis ita breviter Chartæ blancæ generalioribus, ordinis ratio sibi exposcit personas, quæ dare aut accipere Chartam blancam possint.

§. 9. Dare in genere Chartam blancam opinor posse omnes illos, qui cujus gratia datur, negotium, suo ipsorummet libero arbitrio celebrare queunt.

§. 10. Uti ergò furiosi *l. in negotiis contrahendis s. ff. de R. J. & infantes §. 9. J. de inur. stipul.* nullum negotium ne tutore quidem vel Curatore authore rectè gerunt *dd. textibus.* uti proximi infantix & pubertati tutore demum authore rectè contrahunt *d. §. 9.* uti prodigus obligare se, aut bona sua deminuere *l. 10. ff. de Curat. fur.* minor curatorem habens contractum, qui dominium rerum suarum transferat, inire, *l. 3. C. de Restit. in integr.* Curatore demum consentiente possunt *dd. textibus* ita vel omnino non, vel certo saltem respectu, interveniente scilicet. Tutore aut Curatore dicti omnes Chartam blancam, cui negotium ab ipsis contractum aut contrahendum inseratur, dare poterunt.

§. II. Casum de minore in puncto mandati habet *Tiber. Decianus vol. 3. Resp. 91.* non malè huc quadrantem, utut in terminis Chartæ nostræ blancæ non loquatur, affine tamen ejus, ut infra videbimus, concernit.

Constituerat minor quidam procuratricem matrem suam

suam specialiter, & expressè, ad actus quosdam singulares, & generaliter ad omnia cum clausulâ in albis. Hujus clausulæ virtute ex recepto regionis more Procuratrix extrahi sibi à Notario curaverat mandatum speciale ad vendendum, & vigore illius vendiderat bona quædam Constituentis mobilia præter omnem necessitatem maximò Principalis dispendio & damno. Hanc venditionem impugnat Decianus toto illo Responso ex fundamentis variis; inter alia verò & hoc, quod Constituens Procuratricem in albis fuerit minor, adeoque mandatum in albis facere non potuerit, per quod posset extrahi mandatum ad alienandum sine debitis solennitatibus requisitis in alienatione minorum (quas vide in *Magn. Dn. Struv. Ex. 31. th. 84. Magn. Dn. Brunnem. Patroni atq. Præceptoris filiali obsequio mihi prosequendi Comm. Cod. ad l. 5. 6. §. 12. C. de præd. minor.*) Ad ditionem, cum ipsemet minor sine illis non potuisset alienare, multò minus ergo alteri mandare, quia prohibita alienatione censeantur prohibita omnia, per quæ ad illam deveniri possit *Loratio 16. ff. de sponsal. & requisita in ipso alienationis actu solennitas requiratur etiam in actu, ex quo alienatio sequi possit, & quem per se actum quis facere nequeat, neque per alium possit.* Allegat in terminis verba *Socini cons. 239. presentis consultationis difficultas col. 2. vers. sed difficultas oritur vol. 2. §. cons. 254. vis à & considerata col. 1. d. vol. 2.* ita loquentis: Si Statutum exigat aliquam solennitatem in factis minorum, & minor ad ea conficienda procuratorem constituat, debet adhibere solennitatem illam, quæ adhibenda foret, si ipse fecisset actum illum, aliàs talis constitutio procuratoris non valebit. Huc usque *Decianus n. 24. 25. 26. 27.*

§. 12. Ex quibus colligo minorem neque Procuratori ad iudicium arg. *l. neque tutores. 11. C. de procurat.* quia ipse sine Curatore legitimam personam standi in iudicio non habet. *l. 2. & 3. C. qui leg. pers.* neque Procuratori extrajudiciali ad alienandas res suas Chartam dare blancam absque Curatoris consensu posse.

§. 13. De foeminis, quia ex omni contractu, exceptis quibus pro aliis interveniunt, casibus *l. 2. §. 1. l. 16. ff. de Sct. Vellej. Dn. Brunnem. Repet. Parat. Wesenb. q. 1. ad Sct. Vellej.* obligantur, quin Chartam dare blancam possint, nullus eisdem dubito: Cum tamen propter sexus imbecillitatem *l. 2. §. 2. ad Sct. Vellej.* infirmitatem *l. 9. pr. ff. de jur. & fact. ignor.* fragilitatem. *l. ult. pr. C. de donat. ante nupt.* consiliumque adversus propria commoda plerumque laborans *l. si pater 4. C. de sponsal.* multis supposita sint atque subjecta casibus *d. l. 2. §. 2. ad Sct. Vellej.* rectè utique *Besold. Thesaur. Pract. hac voce nostrâ,* folia alba à mulieribus data facilè ut suspecta argui posse adferit.

§. 14. Quod Imperator Romano-Germanus absque consensu Electorum & statuum Imperii Chartas largiri blancas in præjudicium S. R. I. jure nequeat, satis sufficienterque apparet ex sententiâ exauctorationis & privationis Wenceslai Rom. Imperatoris lata & pronunciata anno 1400. die 10. Augusti, in quâ inter alias & hæc primum ferè locum obtinet causa, quod liberalis nimium in elargiendis foliis albis sigillo Majestatis suæ communitis fuerit. Verba latina §. 2. sic habent: Membranas per plures nudas rarasque, suæ tamen Majestatis sigillo munitas, amicis pecuniâ vendidit, in quibus tum illis, tum aliis, in quorum manus istiusmodi membranz venerunt
sub

sub Regio Sigillo, quæ scribere vellent, licuit. Quæ ex re ob S.R.I. jurium & emolumentorum damnosam imminutionem & dissipationem graves quærelæ ortæ. *Gregor. Tholosan. de Republ. l. 26. cap. 4. num. 3. D. Goldast. in Reichssetzung fol. 158. Mager. dict. tract. c. 9. n. 88. qui n. 89. citat ex D. Goldast. verba idiomate germano concepta: Daß er im Geldes willen seine Abgesandten mit ungeschriebenen Brieffen die man nennet Membranen (vulgò Blancet/a Gallico blanc, quod album significat) und mit seiner Majestät Inseigel besiegelt waren/ ins Reich geschickt/ darem hernach die Legaten/ oder denen die Membranen vertrauet worden / unter dem Königlichen Inseigel schreiben mögen/ was sie wolten/ dadurch das. H. Röm. Reich an seinen Würden und Nutzen schädlich beraubt und entgliedert worden. Imò haut absurdè, ut opinor, concludi hinc posset, Imperatorem nunquam inconsultis Electoribus & Imperii statibus, Chartas largiri blancas posse, cum incommodum aut detrimentum Imperii semper metuendum inde sit; quod illimitata illa Chartæ blancæ traditione concessa scribendi in eadem quidvis potestas illud facili promovere negotio queat. Egregiè quidem *Carol. Paschalius de Legat. c. 50. pr.* Cui data sunt libera mandata, etsi nullis vinculis, tamen iis adstringitur, quæ sunt validissima, fidei nimirum ac pudoris, referente *Ruland. de Commiss. part. 1. libr. 3. c. 3.* sed verò quotusquisque ejusmodi potestate instructus pudoris atque fidei se contineri vinculo patitur.*

§. 15. Vassallus etiam, quia feudum sine consensu Domini *u. F. 52. 55.* exceptio feudo simpliciter hereditario *u. F. 48. Magnif. Dn. Struv. Syntagm. Jur. feud. cap. 13.*

tb. 13. & cap. tb. 14. Carol. à Kirckberg. de feud. ex pact. & provid. & hered. cap. 5. num. 17. & Agnatorum in feudo antiquo, & aliquando re in novo n. f. 39. 45. licitè alienare nequit Dn. Struv. d. c. 13. tb. 14. Chartam blancam ad alienandum irrequisito Domini & Agnatorum consensu dare validè non poterit.

§. 16. De Notario disquirir Boër. dec. 274. n. 4. utrum sigillare Chartam vacuam possit, cui demum superscribatur citatio? & à nullitatis vitio eum non excusari responderet; imò falsi crimen incurrere, si certa ei data fuisset forma scribendi, ita quod committi fraus possit, quoniam qui talem det Chartam vacuam, dedisse videatur potestatem, quicquid voverit, scribendi. n. 4.

§. 17. Accipere Chartam blancam possunt itidem, qui, quod gerunt negotium, ex dispositione sua liberrimè gerere valent, cum correlativorum idem sit iudicium, Magn. Dn. Richt. part. 2. dec. 99. n. 34. Sic, ut uno saltem exemplo rem declarem; Quicumque jure prohibentur procurare, ii nec Chartam blancam ad procurandum cum effectu accipere poterunt, ita ut vi mandati eidem postea inscripti defensionem alicujus in iudicio validè suscipiant, quin vel ex officio vel petente parte iudicio arceantur.

§. 18. Et hæc de personis, quæ Chartam blancam dare, aut accipere possunt, notasse sufficiat, ex quibus de reliquis iudicium fieri haud difficulter poterit.

CAP. III.

De formâ chartæ blancæ.

§. 19. Forma Chartæ blancæ consistit in hoc, ut signata sit, aut subsignata. Et siquidem negotium quod cele-

celebratur, pro forma sui & solemnitate requirat utrumque conjunctim, utrumque etiam necessario apponendum erit, & neque sigillum absque subscriptione *Menoch. de Presumpt. l. 2. pres. 57. num. 37. cap. Köppen. decis. 45. v. 33. 34.* neque subscriptio absque sigillo quicquam operabitur *arg. l. 22. §. 4. ff. qui testam. fac. poss.*

§. 20. Ita conscriptum in Charta blancâ mandatum non erit legitimum, si non subscripta pariter atque sigillata fuerit à mandante Charta adhuc vacua; quia requisitum mandati procuratorii substantiale est subscriptio et sigillatio simul & conjunctim, ex observantiâ Curiarum Elector. Lipsiensis & Witteberg. & Constitutione expressâ Sereniss. Electorum Johann. Georg. in *ordin. proc. Judic. tit. 7. §. da auch. vers. die Mandata* & August. post visitationem anno 1574. habitam *sub tit. Mandata* daß die Mandata u. Vollmachten sollen/allerley Mißbräuche so darneben eingeschlichen/zu vermeiden nicht allein von den Partheyen gestegelt/sondern auch unterschrieben werden. *Job. Zanger. de Except. part. 2. c. 8. n. 26. 27. Hillig. in Don. l. 18. c. 12. lit. EE. Berlich. part. 1. concl. 14. n. 73. seqq. Du. Carpz. part. 1. def. for. Const. 1. def. 27 part. 1. decis. 27. n. 1. seqq. in Process. tit. V. art. 1. n. 90. seqq.*

§. 21. Limitant superius dicta Doctores primò, quod subsistat mandatum tantum licet subsignatum, si ob defectum sigilli signare id Constituens non potuit, aut signatum quidem, sigillo tamen non proprio, sed alieno; si de eo fuerit attestatus consuetis hinc verbis: *in Ermangelung meines Putschaffts vel: Weil ich kein Siegel habe/so hat ein ander N.N. sein Siegel aufgetrückt. Hillig. d. l. Carpz. d. dec. 27. ubi in fine præjudicii id confirmat. Conf.*

Ruland. de Commiss. part. 1. l. 5. cap. 8. n. 7. qui uti licere alieno sigillo adserit, modò propriâ subscribat manu Principalis etiam non expressa causa, quare suo non utatur, cum in actu solennitates summas requirente testamenti scilicet confectione, liberum id relinquatur, ut habetur in §. *pos- sunt autem §. & ibi praeceter. Fichardus n. 2. Instit. de testam. ordin.*

§. 22. Secundo in mandatis Regum, Principum, Episcoporum, Capituli, Abbatum, Comitum, Baronum Civitatum & Universitatum, in quibus solam sigilli publici & soliti appositionem sine subscriptione sufficere tradunt *Ruland. d. c. 8. n. 7. 8. Zanger. d. c. 8. n. 123. usq. ad finem cap. Hillig. in Don. d. lit. EE. Berlich. d. concl. 14. num. 83. seqq. ab eoque allegati Du. Carpzov. d. part. 1. dec. 28. & in Process. d. art. 1. n. 104. seqq.* Instrumentum siquidem authentico Principis &c. Sigillo munitum ex Communi Dd. Sententia pro instrumento publico habetur, & ex consuetudine totius orbis plenam fidem inducit, teste *Köppen. decis. 46. n. 42.* etiam absque adminiculo comparationis vel recognitionis. Hodie tamen ejusmodi mandatis aut Syndicibus plerumque etiam Secretarii vel sim. officialium, Consulibus sc. regentis aut Syndici accedere subscriptio solet, teste observantia *Process. Judiciar. Friderici part. 1. c. 7. n. 32.* quod verò consuetum est, necessarium quoque est. *Everhard. in Topic. loc. ab usitat. n. 3. seqq.*

Quae applicari ad Chartam blancam parili ratione possunt, ut scilicet valeat mandatum procuratorium in Charta bianca à constituyente data conscriptum, si vel nullo, vel alieno sigillo usus de eo legitime attestatus fuerit, aut Charta bianca à Principe sigillo publico & solito munita, quamvis non subscripta, tradita fuerit.

§. 23. Solam sigilli appositionem & tunc non sufficere, si maximum veretur præjudicium, sed subscriptionem simul requiri, volunt *Menoch. l. 2. præf. 57. n. 44. Zanger. d. c. 8. n. ult.*

§. 24. Extra verò hoc casus sufficiet signatam esse, aut subsignatam disjunctim Chartam blancam, cum, sicut utrumque, ita & alterutrum tantum consensum & obligationem inducat *l. 8. §. non videtur 15. ff. quibus mod. pign. solv. Coler. d. cap. 1. num. 128. & sola subscriptio ad consensum præstandum facta plenissimè probet Alexand. vol. 2. conf. 147. num. 3. seq. Paul de Castro vol. 1. conf. 216. num. 1. seq. Paris. vol. 1. conf. 18. n. 109.* solumque sigillum idem quod subscriptio operetur *Alexand. d. conf. 147. n. 6. vers. prætereà Capel. Tboles. q. 24. n. 1. Menoch. l. 2. præf. 75. n. 34.* unde & subsignare idem est, quod subscribere *l. subsignatum 39. de V. S. Carpz. dec. 27. n. 23. & Peoc. t. 5. art. 1. n. 91.* Ex quibus rationibus *d. l. Carpz.* haud obscure innuit, sufficere de Jure Communi ad validitatem mandati alterutro, aut subsignatione, aut sigillo constituentis esse munitum. Cui consentit *Zanger. d. c. 8. n. 25.* qui in specie de sigillo affirmat, quod hoc casu Scripturæ, de negotio quod concernit Dominum connectæ, appositum idem operetur, quod subscriptio. *Menoch. l. 2. A. F. 2. cas. 113. n. 10. & d. præf. 57. n. 30.*

§. 25. Alia verò est quæstio: an major fides scripturæ subscriptæ & non sigillatæ, an sigillatæ, & non subscriptæ adhibenda? Quorum prius affirmat *Hennig. Wegner. ad l. 39. de V. S. n. 5. ex Gædd. add l. n. 3.* quia scriptura est veluti signum specialius annulo signatorio aut alio aliquo, cum signatorius semel sculptus ad quascunque postmodum signationes etiam ignorante domino ab aliis ad-

adhilberi possit; at scriptura toties singulatim repetenda, & semper de novo ac specialiter formanda, quoties res exigit
add. Angelius Werthenbagen de Rebus publ. Hanseatic. part. 2. c. 15. pag. 809.

§. 26. Alia itidem est illa quæstio: an signatio & sub-signatio conjunctim, an verò ex his alterutrum fortius probent? & prius iterum affirmo, quippe quod duo vincula fortius ligent, quàm unum *l. re conjuncti 89. ff. de legat. iii. auth. cessante. C. de suis & legitimis §. si d. hodie J. de adopt. Nov. 118. c. 3. Wesenb. vol. 1. d. 37. tb. 8.* Et varietas oculis spectata, & sensibus insinuata, manibusque in tuto locata *l. hâc consultiissima 8. C. qui testam. fac. magis magisque; cõfirmetur.*

§. 27. Discussum jam fuit, an & quando subsignatio aut signatio, conjunctim aut disjunctim sufficiant; disquirendum etiam jam erit, qualis illa subsignatio aut signatio esse debeat, ut effectibus suis infra recensendis non destituatur. Et verò cum multis de causis uti signatio *Menoch. l. 2. de presunt. pres. 57. num. 10.* ita & sub-signatio fieri soleant *Magnif. Du. Richt. vol. 1. part. 4. conf. 32. n. 8.* tum autem demum effectus suos consuetos habeant contra subsignantem, aut signantem, si pro inducenda obligatione à Principali, ad quem principaliter & primario negotiorum Chartæ blancæ pertinet, apponantur. *Richter. d. l. Coler. num. 132. part. 3. c. 1. Besold. in voce Charta blancâ ex Pfeil conf. 39. num. 1. & 2. & voce Handunterschrift Menoch. l. 3. pres. 66. num. 7. collato num. 15. seqq.* non solius v. g. testimonii ergo, ut ab eo, qui ipse non contraxit, & quem negotium non tangit *Coler. d. l.* qualis subsignans vel signans frustra utique convenietur de eo, quod in Charta illa blancâ postmodum scriptum est
l. se

l. si pater. §. C. de fidejuss. l. si non subscripisti 15. C. de adm. tut. & ibi Dn. Brunnem. l. 39. de pign. act. Coler. d. l. cum actus agentium non operentur ultra eorum intentionem, l. non omnis 19. pr. ff. si cert. pet. Ergo utique subscriptio aut subscriptio apposita Chartæ adhuc vacuæ, si operari aliquid contra sigillantem aut subscribentem debet, animo sese obligandi de negotio ad se pertinenti subjecta & appensa esse debet *Pfeil. d. cons. 39. n. 1. & 2.* ubi hoc in terminis habet.

§. 28. In dubio verò, quando aliud non apparet, sigillum vel subscriptio in vim authorisationis potius, quam obligationis processisse censetur. *Coler. d. l. n. 135.* Hinc vulgò consuevit pro majore securitate, ut testes subscribentes vel signantes alienum contractum suis annulis in fine adjiciant clausulam, quod sigillaverint, aut subscripserint tanquam testes ad preces contrahentium sine tamen suo vel hereditum præjudicio, welches ich/ als dazu erbetener Zeuge geschehen zu seyn/bekenne und mich dessen zu Gezeugniß hiemit unterschreiben thue, doch mir und meinen Erben ohne Schaden. *dict. loc. Coler. Besold. voc. Handunterschrift. Schneidew in com. Inst. ad pr. de emt. vend. n. 8.* quam abundantem quidem esse adeoq; non necessariam cautelam adserit *Hering. c. 17. n. 7.* cum ipso jure subscribens & ipsius heredes ex nudo actu subscriptionis & sigillationis maneant indèmmes; non tamen improbandam eam rectè *Coler.* & cum hoc ego statuo *arg. l. qua dubitationis §. 1. de Reg. Jur. & l. non solent 94. d. eod.*

§. 29. Dixi, ut signata aut subscripta, Charta Blanca, subscriptantem obliget, requiri, factam esse animo sese obligandi subscriptionem illam; Ei verò, qui ut testis v. g. se subscriptaverit, nihil quicquam præjudicare, per tra-

C

dit.

lita. Quod uti verissimum est, ita è contra testium subscriptio juncta subscriptioni Principalis fortius hunc obligabit *arg. l. 11. C. qui pot. in pignor.* ubi dicitur, quod Chirographum trium vel amplius, integræ opinionis virorum, subscriptione munitum habeatur pro publico instrumento, adeoque plenè probet contra principalem, etiam absq; recognitione ejus, aut comparatione literarum *Coler. n. 138. 39.* dummodo de manu & sigillis testium vel per recognitionem, vel per comparationem constet *Dn. Brunnem. ad d. l. 11.* quod haud absurdè ad Chartam quoque Blancam extendi posse existimo.

§. 29. Subscriptio alia generalis est, alia specialis *Brunnem. ad autb. quod sine C. de test. Menoch. l. 3. pres. 66. num. 10.* illa, cum nomen tantum suum quis subscripsit, pura: *Diff. in meine Hand. Matth. Berl. in Dec. aur. Dec. 90. n. 13. Köppen. Dec. 45. n. 28.* hæc, cum in subscriptione sua dilucidè attestatur in hac Chartâ contineri hoc aut illud instrumentum, hoc esse tale instrumentum. *Berl. diff. Dec. n. 12. Köpp. d. n. 28.*

§. 30. Inde quæro: anne specialis in Chartâ Blancâ requiratur subscriptio, an verò sufficiat generalis? Et ut fortè tutius, imò tutissimè semper adhibeatur subsignatio specialis, quippè quæ non fraudes solum omnes excludit, (perfacile enim Charta Blanca alio fine subscripta diversis ab illò contentis repleti possit,) sed & periculosam illam potestatem, quâ generaliter subscriptam Chartam Blancam alicui tradens, licentiam eidem etiam tradidisse generalem videtur conscribendi in eâ quicquid libuerit *Boër. dec. 27. 4. num. 4. Höpingk. de Jur. Sigill. c. 6. n. 143.* felicissimè restringit: quia tamen & generalis subscriptio consensum & approbationem arguit, tradente *Menoch. d. l. n. 10. & Dd.*

com-

communiter contra *Partol.* teste *Berlich.* atq; idem operatur genus in suo genere, quod species in sua specie *l. si duo 51. in fin. ff. de adm. tut. l. si chorus in pr. 79. ff. leg. iii.* & in dubio falsitas non præsumitur *arg. l. merito 51. ff. pro soc. c. esto de 2. extr. de reg. Jur. Mascard. de probat. vol. i. concl. 495. Finckelth. d. Obs. 8. n. 15. Berl. d. Dec. 90. n. 15.* Hinc perindè erit, specificè subsignata fuerit Charta Blanca, an verò generaliter.

§. 32. Ita, ut scopum feriamus, in terminis tradit *B. Dn. Carpzov. part. 3. Decis. 237. num. 9.* si Blanquetum simpliciter à litigantibus subscriptum in iudicio proponatur, quantumvis ipsemet Procurator facultatem readsumendæ litem, de rato cavendi, vel documenta recognoscendæ (quæ singula speciale requirunt mandatum *B. Dn. Carpz. d. l. n. 2. 3. l. 3. Resp. Elector. t. 1. Resp. 11. num. 9. 16. & 20. in Process. t. 5. art. 2. num. 14. seqq. n. 29. seqq. & n. 43. Gail. l. 1. observ. 100. num. 5. 6. Berlich. concl. 27. n. 21. part. 1. & concl. 44. num. 18. Zang. de Exception. part. 2. cap. 8. num. 38.*) eidem inferuerit, quin tamen pro sufficiente & legitimo mandato id haberi debeat, vix esse ambigendum. Rationem addit, quia ex simplici subscriptione videatur mandans consentire in omnia, quæ Procurator vel mandatarius Chartæ Blancæ inscribere velit, aut possit, adeoque etiam potestatem concedere ei, mandatum ita extendere, prout personam suam per id sufficienter ad omnes iudicii & processûs intentati actûs legitimatam existimaverit, cum subscriptio generalis generalem etiam inducat consensum & approbationem *l. sicut 8. §. non videtur 15. ff. quib. mod. pign. solv.* & subscribens in genere virtualiter omnia scriptis censetur in scripturâ, quam suâ subscriptione confirmat *Jul. Clar. §. testamentum 14. n. 1. Dautb. ad l. 21. §. ex imperfecto*

fecto n. 28. C. de testam. B. Dn. Carpz. dict. Decis. n. 10. & 11. cum
ibi allegat. Extendit hoc n. 12. secundum Dd. etiam si Char-
ta blanca sigillo tantummodo fuerit consignata, cui pro-
bando laudat Coler. d. l. n. 128.

§ 33. Patet ergo ex dictis, quod subscriptio aut signa-
tio Chartæ Blanca simpliciter facta, eo usque vim atque
energiam suam exserat, ut & quæ speciale sibi exposcunt
mandatum, negotia (quæ videre sunt apud B. D. Carpz. d. l.
3. t. 1. Resp. 11. per tot. in Process. tit. 5. art. 2. Zanger. de Except.
part. 2. c. 8. n. 38. Magnif. Dn. Brunnem. c. 1. Process. Cix. num. 50.
Magnif. Dn. Struv. Ex. 7. th. 34. & alleg. in Process. Frider.
edit. Noviss. part. 1. c. 7. n. 12.) eidem possint inferri, manda-
tumque ita conscriptum Procuratorem scribentem satis
sufficenter legitimet.

§ 34. Limitatur verò in genere, quod de subscriptio-
ne generali adserui, in negotio, quod nominatim specia-
lem requirit subscriptionem Menoch. libr. 3. pr. presumt. 66. n. 11.
ubi exemplis id declarat, & sic dissentientem Bartol. spe-
cialem subscriptionem requirentem conciliat; aut pro
forma sui scripturam manu alicujus propria exaratam se-
cundum Clar. d. n. 4. cui adversari videtur Menoch. qui in
genere adserit, præsumi approbasse & tunc subscriptam
scripturam subscribentem, quando pro formâ negotii pro-
pria alicujus scriptura requiritur, non distinguens inter
subscriptionem generalem & specialem; ratio ejus est, quia
consensus uti ex torâ scripturâ, ita & ex subscriptione elicia-
tur; d. pr. presumt. 66. n. 14. cui ad stipulatur & illa ratio, quod
paria sint scribere & subscribere. l. 1. §. 1. ff. de Constit. Princip.
Schneidw. Comm. Inst. ad pr. de Empt. vendit. n. 8. Paul. Matth.
Webner. Observat. Pract. voce Blanche.

§. 33. Occasione dictorum vendilanda etiam venit illa quaestio: Si mandans Blanquetum Procuratori traditum specificè subscripserit, ad certum aliquem actum mandatum restringendo, an possit mandatarius postmodum in scripto extendere limitatam talem subscriptionem ad alium aliquem articulum specialem contra expressa subscriptantis Principalis verba, & si extendat, an ejusmodi mandatum quoad articulum illum extensum personam Procuratoris sufficienter legitimer? Speciem facti in supremo Appellationis Senatu Terminò Trinit. Anno 1648. in causa **Albrecht Thostens Erben** contra **Siegmund von Döbencz** disceptatam recenset sequentem *B. Dn. Carpz. Decis. dict. 237. num. 6. 7.* Heredibus injuncta erat Readsumptio processûs, quam etiam Procurator expedire volebat, eumque in finem, mandatum Blanqueto seu Chartæ Blancæ à se in scriptum exhibebat: opponebatur verò ipsi exceptio uondum factæ legitimationis, propterea, quod heredes illi in Chartâ Blancâ subscripserant certâ limitatione ad procedendum zum **Verfahren**. Procurator offerebat se ad cautionem de rato, quæ præstari legitimè non poterat quia æquè ac readsumptio litis mandatum desiderat speciale, quod destituebatur Procurator; cum non admitteret illud subscriptio ad procedendum restrictiva, ut vel maximè tenorem ad readsumendum vel cavendum de rato extendisset. Quæsitum ergò fuit, an laudatus Procurator hoc mandato admittendus ad readsumptionem Processûs sit, an verò aliter personam suam legitimare habeat necesse? Admittendum eum esse videtur primo intuitu, exinde, quod consentiens instrumento atq; subscribens censeatur consensisse omnibus in Instrumento contentis *arg. l. cum Principalis 178. ff. de R. l. l. cui jurisdictio 2. ff. de Jurisd.*

Hartm. Pistor. part. 2. q. 49. num. 24. Sed enim hoc non ob-
stante cum *B. Dn. Carpzov. d. Dec. n. 13. & in Process. d. tit. 5. art. 2. n. 7.* verius existimo aliam Procuratori illi injungendam legitimationem. Quando enim subscriptio diversa est à contentis instrumenti, vel cum iisdem pugnat, subscriptionis potius, quam contentorum ab aliis in instrumento positorum habenda ratio est; cum voluntas agentis ex subscriptione appareat *l. mutue 14. C. si cert. pet. l. si non subscripsisti quasi fidejussor. l. 15. C. de admin. tut. l. si pater 6. C. de Fidejuss. Carpzov. d. Dec. n. 14. 15. 16. Process. n. 8. 9. 10.* in omni verò facto animus & voluntas facientis inspicienda *l. pro herede 20. in pr. ibi. nam hoc animo esse debet & §. 1. & 2. de acquir. hered. l. obligationum 3. §. 1. ibi. sed etiam hoc animo cum §. seq. ff. de O. & A. l. verum est 39. in pr. ibi. non enim factum queritur, sed causa faciendi ff. de Furt. & hominum actus non aliunde, quam ex intentione & consilio agentis æstimandi sunt. l. 11. §. sciendum 3. de minor. l. fraudis interpretatio 79. ff. de Reg. Jur. moderantibus eosdem non aliter, quam frenum equos, & gubernaculum navem Christoph. Besold. part. 4. conf. 171. n. 37.* Et ita etiam Responsum à Senatu Appellat. ad propositum casum fuit. *Dass klagender Anwalt seine Person anderer Gestalt denn geschehen/ zu legitimiren schuldig/ D. R. W. teste Carpzov. sæpius alleg. Decis. n. 20.* Quod attinet oppositam dubitandi rationem, illa tantum obtinet in casu dubio, non quando ex subscriptione limitata, & ad certum actum verbis expressis restricta de animo & voluntate subscribentis constat: quo casu causæ nihil est, ut aliunde & ex contentis Instrumenti ab alio conscripti scribentis voluntatem anxie inquiremus *arg. l. non aliter 69. ff. de legat. 3. & l. 7. §. 2. de suppell. legat. B. Dn. Carpzov. l. 5. Res. 3. tit. 1. n. 17. & 18.*

§. 36. Quod sigillum adminiculante subscriptione, imò etiam sine eà suo non destituatur robore, adserui superius: Videndum tamen, an non æquipollens saltem aliquod in defectu subscriptionis adhibitu sit necessarium; & Colerus quidem *part. 3. c. 1. n. 133. ex Panormitan. in cap. 2. n. 14. & 15. extr. de fid. instrum. tria*, ut sigillantem obliget sigillum, requirit: 1. Ut in Scripturâ exprimatur, cujus sit sigillum. 2. à quò appositum. 3. ad quem finem. Cui consentit *Mascard. concl. 1301. n. 52. Menoch. A. J. Q. cent. 2. cas. 113. n. 3.* ubi unius cujusque addit rationem, quam in genere Colerus hanc assignat, cum sigillum per se nihil loquatur, sed mutus sit & incertus testis *n. 134.* res inanimata per se nihil probans. *n. 95.* quæ facillè corrumpi, surripi atque ejus loco falsum clam substitui possit *d. n. 95. Cravetta Consil. 46. num. 5. part. 1. Köppen. Decis. 45. n. 34. Decis. 46. n. 23.*

§. 37. Sed enim verò cum sigillum suos habere debeat characteres vel saltem literas significativas aut legibiles, unde innotescere queat, cujus illud sit, & dicatur *Nicol. Everhard. Consil. 12. n. 3. Surd. Dec. 137. n. 8. cap. inter dilectos extr. de fid. instrum. l. decernimus 9. C. de aqua duct. jung. Menoch. presunt. 57. l. 2. num. 5. & volente sigilli Domino præsumatur appositum Menoch. presunt. 58. Colerus. num. 128. Magnif. Dn. Richt. vol. 1. Conf. part. 2. Conf. 18. num. 5.* Hinc adeò præcisè necessum esse non existimò exprimere semper duo priora dictorum Authorum requisita, à quo non videtur esse alienus *d. l. Mascard.* qui si non exprimentantur dicta tria requisita, intelligere debere nos, asserit, fuisse appositum sigillum ad id, quod natura causæ desideret, quia ex naturâ actûs detur voluntas intelligendæ utique si proprium sigillans adhibuit sigillum. Quod si verò alterius usus sit sigillo expressâ opus erit attestacione

cujus, à quò, & cur alienum impressum sit sigillum. *Menoch. d. presunt. 57. n. 8. & 31.* ratio est, quia sigillum variatum dubiam alioqui rem redderet juxta *l. ad testium 22. § 5. ff. de testam.* cum sigillari ita scriptura debeat, ut discerni possit, à quò sigillata fuerit: hoc verò satis non appareret, si utens alieno sigillo id non exprimeret. *Menoch. d. n. 31.*

§. 38. Tertium verò requisitum forte semper utile imò necessarium erit exprimi à sigillante Chartam Blancam, cum, uti jam dictum, multis de causis apponatur sigillum, aliquando in signum consensus *c. sine exceptione 12. q. 2. & c. 1. de Procur.* aliquando in signum testimonii *l. Gajus 39. ff. de pignor. act.* aliquando in signum autoritatis *c. cum redemptor. 12. q. 2.* aliquando in signum confirmationis *c. inter dilectos extr. de Fid. Instrum. Menoch. d. pres. 57. n. 10.* & constare tamen semper de sigillationis causa debeat, si evitari suspicio falsi velit *Menoch. d. l. sive ex ipsius scripturæ naturæ subjectæque materiæ, vel stylo Menoch. d. l. n. 11.* sive ex adscriptione aliorum verborum juxta sigillum. *d. l. n. 9.* Hic verò scripturam sigillatio antecedit; tutissimum ergò semper erit, causam sigillationis sigillo paucis verbis addere, cum etiã maximè in scripturâ postea confecta alia, quam quæ fuit sigillantis, adscribi causa possit, & hæc ratione periculum & Chartæ Blancæ, pariterq; sigillationis avertere.

§. 39. Coronidis loco capiti huic adhuc illud addo, sigillum uti aliàs, ita & hic non præcisè requirere anulum, utpote in quo formale ejus non cõsistit, sed sufficere quodlibet aliud signum notam habens characteristicam & roboratoriam, non obit. *l. 22. §. 5. ff. qui testam. fac. poss. Vid. Magnif. Dn. Struvo, Ex 22. th. th. 10. Ludv. ad §. 5. I. de Testam. ordin.*

De Negotiis, in quibus Chartæ blancæ usus esse possit.

Deductis, quæ circa qualitatem subsignationis deducenda videbantur, accingo me ad recensendum negotia Civilia, in quibus Chartæ blancæ usus reperiat. *l. 1. ff. de Obl. & Act. §. unic. I. de Oblig. ex consens. Nicol. de Passer. à Januà tract. de Privat. Script. libr. 3. q. 1. p. 184. n. 15. seqq.* illudque tanto magis, quòd in his etiam nutu aliisque signis obligatio contrahitur. *l. 93. §. 1. de Acquir. Hered. l. 95. §. 3. ff. ad Sct. Trebell. nisi aliud ob certas causas introductum sit l. 1. §. 1. ff. de Verb. Oblig. l. 29. C. de Testam.*

§. 40. Et sunt in genere ea omnia, quæcunque inter absentes per scripturam aut literas rectè confici queunt. Confici verò per scripturam aut literas rectè possunt, quæ inter præsentibus nudo expediri consensu. *l. consensu 2. §. 1. & 2. ff. de Obl. & Act. §. unic. I. de Oblig. ex consens. Nicol. de Passer. à Januà tract. de Privat. Script. libr. 3. q. 1. p. 184. n. 15. seqq.* illudque tanto magis, quòd in his etiam nutu aliisque signis obligatio contrahitur. *l. 93. §. 1. de Acquir. Hered. l. 95. §. 3. ff. ad Sct. Trebell. nisi aliud ob certas causas introductum sit l. 1. §. 1. ff. de Verb. Oblig. l. 29. C. de Testam.*

§. 41. Illajam negotia geruntur vel inter vivos, vel mortis causa. Negotia inter vivos, quæ celebrari inter absentes per scripturam aut literas rectè queunt, sunt

I. Pacta, non solùm nuda *l. 2. pr. ff. de Pact. sed & legitima, ut Constitutum l. 14. §. fin. ff. de Constitut. pecun. l. Titius §. Sejo 24. l. quidam 26. ff. eod. Nicol. de Passer. d. l. pag. 185. num. 24. Hypotheca. l. 1. ff. de Pignor. act. l. 34. §. 1. ff. de Pignor. Promissio dotis l. ad exactionem 6. C. de Dot. promiss. conf. l. unic. C. de rei uxor. act. Donatio inter vivos l. absentis 10. ff. de Donat. l. 5. 6. 13. C. eod. Nicol. de Passer. d. l. pag. 184. n. 18. Matth. Cuno de Pact. libr. 1. c. 14. sub init. & ad dd. ll. Magnif. Du. Brunnem. Compromissum, Passer. d. l. pag. 185.*

p. 185. num. 25. per l. Publica ff. de pos. infun. quia & hoc à merâ compromittentis voluntate dependet. Vid. l. 5. de Recept. arbitr. & Dn. Tabor. Partit. Element. part. 3. sect. 3. thes. 36. pag. 149.

§. 42. II. Contractus, qui vel nominati sunt, vel innominati. Nominati sunt I. Consensuales, de quibus equidem dubium esse vix poterit, propter expressos & claros textus in d. l. 2. §. 2. de O. & A. & §. unic. I. de Oblig. ex consens. Nicol. de Passer. pag. 184. n. 15. & de singulis insuper consensualium speciebus probari illud ex Legibus nostris potest. De Emptione venditione est l. 1. §. ult. ff. de contrah. emt. vend. l. fin. C. si quis alt. vel sibi. l. 35. §. ult. de V. O. de Locatione conductione est. d. l. 2. §. 2. ff. de O. & A. & d. l. 35. de V. O. l. 1. & 14. ff. locat. l. contractus 24. C. eod. de Societate est. l. 4. ff. pro Soc. & ibi Godofr. lit. F. l. 2. C. de Pact. de Mandato est. l. 1. §. 1. ff. mandat. Cuno de Pact. d. l.

§. 43. Contractibus consensualibus accenseo contractus, qui inter consensuales à Dd. referuntur, e.g. Feudalem 2. F. 26 §. si facta Magn. Dn. Struv. Syntagm. Jur. Feud. c. 8. aphor. 2. seqq. Emphyteuticum arg. §. adeò 3. I. de Locat. conduct. l. 1. C. de Jur. Emphyt. §. unic. I. de Obl. ex consens. d. l. 2. de O. & A. d. l. 24. C. locat. conduct. l. 4. ff. de Pignor. Magnif. Dn. Richt. tr. de Contr. disp. 10. tb. 3. lit. E. Magn. Dn. Praes. Patronus atque Praceptor atatem mihi devenerandus in Not. ad Suthold. diff. 15. aph. 53. & sim. quibus addo contractum Adsecurationis, Bancæ, Cambii.

§. 44. 2. Literarum obligatio, quæ & ipsa inter abfentes omnino celebrari poterit: quæ enim facilitate quis pecuniæ oppressus necessitate præsentis v. g. mercatori ut facilius ad mutuandum eum inducat anxietate consequendi pecuniam Chirographum offert, quo mutuum se pecuniam

niam ab eò accepisse confiterur, quæ tamen numerata nondum est; eadem etiam facilitate absenti urgente eam necessitate tale Chirographum mittet.

§. 45. 3. Verborum obligatio, de quâ, ut &, quæ ab eâ pendet, fidejussione, an & hæc literis inter absentes validè contrahi possint, forte non abs re dubitari potest. Et ex ratione atque rigore Juris Civ. non nisi verbis inter præsentis uti stipulatio. *l. i. ff. de V. O.* ita & fidejussio fieri possunt. *l. 8. ff. de Fidejuss. l. 12. C. eod. Nicol. de Pass. l. 3. p. 224. q. 3. per tot.* Si verò mores attendamus hodiernos, quibus tantum non obsolevit stipulatio & in pactum nudum degeneravit teste *Wissenb. vol. 2. disp. 27. tb. 1. Dn. Brunnem. ad l. i. D. de Contrab. & Committ. stipulat.* affirmare illud haut absurdè poterimus. Neque omnis deest ratio, siquidem non minus in conventionibus & negotiis valet, quod scripturâ, quam quod vocibus lingvâ figuratis significatur. *l. non figura 38. ff. de O. & A.* & ubique non secus ac præsens præsentis loquitur scriptura. *l. 75. pr. ff. de Legat. 11. l. 77. §. 26. ff. eod. Nov. 44. in præfat. verb. quæ Charta Nov. Leon. 26. in fin.* imò adsunt exempla in Legibus nostris, quibus inter absentes per literas facta videtur stipulatio, ut in *lea, quæ 57. ff. de Donat. inter vir. & uxor. l. 24. ff. de Fidejuss. l. 22. C. eod. Conf. Hering. tr. de Fidej. c. 11. n. 76. seqq. Trentl. vol. 2. disput. 28. tb. 4. lit. A. Magn. D. Struv. Ex. 47. tb. 37. Ludw. ad §. ult. I. de Fidejussor.*

§. 46. 4. Contractus reales; qui, quandoquidem nudâ inter absentes per literas factâ conventionem non absolvuntur, utpote ex quâ in nudi pacti finibus subsistente neque actio datur, neque exceptio, *l. 7. §. 1. de Pact. l. 30. ff. de Reb. Cred. l. 11. ff. qui pot. in pign. sine traditione rei;* ideo sub hæc demum conditione literis inter absentes

celebrari validè poterunt, si ad plenam rei constitutionem & acquisitionem accesserit traditio. De Depósito in specie est textus in *l. 1. §. 11. & l. 26. §. 1. & 2. ff. de pos.* quò minus verò de cæteris Contractuum realium speciebus idem statuendum sit, nihil impedit.

§. 47. Contractus innominatos, quia pariter reales omnes sunt, & interventu rei perficiuntur. *l. 7. §. 2. ff. de Pact. l. 1. §. 2. verb. ex re tradit. à ff. de Rer. Permutat. Wiss. Comm. FF. vol. 1. disp. 38. tb. 1. exemplo realium nominatorum sub laudatà restrictione literis inter absentes rectè fieri existimo.*

§. 48. III. Jura incorporalia, usufructus, servitutes & alia. *l. 54. ff. de usufr. l. 2. c. eod. l. 15. l. 16. usufr. quem adm. amitt. sub eadem tamen iterù limitatione, quam Contractibus realibus nominatis, & Contractibus innominatis adjeci. Hoc verò in singulis horum negotiorum attendendum est, quod cum moribus nostris ex nudo pacto detur actio, pleniori jure vel ad implementum contractus, vel ad indemnitate nobis præstandam nunc agi posse, subtilitate Juris Civilis, ne inanibus promissis ludificemur, explosa. B. Dn. Hahn. ad Wesenb. tit. de Pact. n. 8. verb. Jur. Pontif.*

§. 49. IV. Alia promiscuè negotia, qualia sunt Cessio jurium & actionum. *l. 1. ff. mandat. Job. à Sande de Act. Cess. c. 2. n. 10. Bicc. vol. 1. Conf. 65. n. 4. & per tradita Magnif. Dn. Brunnem. tract. de Cession. Act. c. 1. n. 2. & 6. Transactio. l. 17. C. de fid. instrum. Constitutio Procuratoris. l. 65. ff. de Procur. Clem. 1. de Procur. in 6to Passer. d. i. pag. 185. n. 23. Aditio hereditatis ejusque Repudiatio. §. ult. I. de Her. qual. & diff. l. 50. l. 88. l. 20. pr. ff. de acquir. her. Sponsalia. l. fin. ff. de Sponsal. Pass. pag. 186. n. 31. Matrimonium. l. 5. ff. de Ritu nupt.*

§. 50. Actus mortis causa sunt voluntates ultima, quæ perfectæ, quæ imperfectæ, de quibus an literis inter absentes expediri possint, sollicitus esse vix habeo. Cum enim à privatorum non dependeant pactionibus, sed formam & ordinationem solemnem à Jure sortiantur, adeoque publici juris sint, mutari certè non poterunt *l. nemo potest 55. de Leg. 1. l. 35. C. de Inoff. Test. l. 16. C. ad Sc. Trebell. 1. C. de Usufr. l. 52. ff. de pact.* adeoque nec literis inter absentes cum effectu perfici. *l. liter. 17. ff. de Jur. Codicill.* ubi dicitur: literas quibus hereditas promittitur, ne vim quidem Codicillorum obtinere. Rectè tamen Fideicommissa & Legata per Epistolam relinquuntur. *l. miles 75. l. cum pater 76. §. donationis 26. l. fin. pr. ff. de Legat. 1. l. 75. pr. ff. ad Sc. Trebell. l. unic. §. 1. C. de lat. lib. toll. l. 1. & in Epistolâ 22. C. de Fideicommiss. & ibi Magnif. Dn. Brunnem. Nicol. de Passer. p. 186. n. 30. Mantica de Conject. ult. vol. l. 1. tit. 11. n. 5. B. Ludw. tr. de ult. vol. part. 2. c. 5. p. m. 427.*

§. 51. De mortis causa Donatione non improbabili- ter quispiam dubitaverit, an illa fieri per Epistolam possit; cum mixtæ videatur naturæ, partim ad ultimas voluntates, partim ad actus inter vivos inclinans, ut monet *ex Petro de anchoran. Consil. 385. B. Dn. Lud. d. tract. p. m. 436.* saltem ratione initii. *B. Dn. Habn. ad Wesenbec. de Mort. caus. don. num. 4. verb. videtur ergò Jul. Clar. §. donatio quæst. 5. & nudo quoque consensu perficiatur, l. 35. C. de donat. Jul. Clar. d. §. q. 14. n. 2. Dn. Habn. d. l. verb. etiam per Procuratorem. Ludw. d. l. pag. m. 438. Matth. Berlich. part. 3. conclus. 2. num. 2.* Et verò quatenus secundum *l. ult. C. de Mort. caus. don.* ordinata inter ultimas voluntates ab Imperatore Justiniano relata est, legatisque fere per omnia exæquata. *d. l. ult. & §. 1. I. de Donat. & ibi B. D. Ludw. num. 1. Ma-*

*Magnif. Dn. Brunnem. ad l. 2. C. de Mort. Cauff. donat. & in vim fideicommissi ac legati valet. l. 75. l. 77. §. 26. ff. de Legat. 2. Magnif. Dn. Struv. Exerc. 40. th. 25. B. Dn. Carpzov. l. 5. Resp. 62. t. 7. num. 10. B. Dn. Ludw. pag. 439. d. tr. Habn. d. l. eatenus sane opus adminiculo literarum non habet, etiamsi absens sit donatarius; quia ut alia ultimæ voluntates; nec mutuum consensum, nec acceptationem, nisi ab aditâ aut repudiatâ hereditate desiderat: Quin tamen hoc etiam casu fieri literis rectè possit non dubito, quia legata & fideicommissa possunt, uti supra probatum, donatio verò mortis causa iisdem adæquata est *per jam dict.* Quatenus verò in formali suâ persistit ratione, nec semper in legatum degenerat, sed certos suos à legatis difformes habet effectus. *Uti l. 5. §. 17. de his, quæ ut indign. l. 11. ff. de Inoff. Testam. l. 1. §. ult. l. 2. de Publ. in rem act. l. 25. §. ult. ff. de Mort. Cauff. donat. & c. Magn. Dn. Brunnem. ad d. l. 2. C. eod. Schneidw. Comm. Inst. tit. de Donat. §. 4. n. 24. vers. in plurib. autem & nudâ quoque conventionione fieri hodiè potest. §. alia I. de Donat. l. 35. §. ult. C. eod. B. Dn. Habn. d. l. verb. etiam per Procuratorem. B. Dn. Ludw. d. tr. p. 438. Berlich. part. 3. concl. 2. n. 2. & voluntate donatarii sive acceptatione, non secus ac donatio inter vivos etiam in testamento facta opus habet, aded, ut nec adjecta quidem Clausula Codicillaris efficiat prævalere tale relictum jure donationis mortis causa. Habn. d. l. Berlich. d. l. num. 3. Carpzov. d. l. n. 16. eatenus ut de Consensu Donatoris & Donatarii constet, absenti facta mortis causa donatio, nemine absentis nomine recipiente per nuncium aut literas specialiter ad hoc missas denunciari optimè poterit. B. D. Habn. cit. sapius loc. Ludw. pag. 438 39. Berlich. d. l. num. 4. Job. de Lugo, de J. & J. dist. 24. sect. 15. n. 318.**

§. 52. Et hæc sunt potissima, quæ ut literis inter absentes celebrari, ita Charta blanca inscribi possunt, negotia plura videantur in *Tr. Nicol. de Pass. à Januà de Priv. Scriptur. 101. libr. 3.* In terminis verò, quod Procuratorium albo folio possit inscribi tradit *Tuschus lit. F. concl. 409.* quod mutui accepti instrumentum in arbitrium Creditoris conferri, ut Clausulas, quas velit apponat, habet *Besold. in Delib. Jur. pr. 2. fol. 50.* quod fidejussio per subscriptionem animo fidejubendi factam contrahi *Hering. de Fidej. c. 11. num. 101.*

§. 53. Non condemnendum quoque Charta blanca usum habet in negotiis causisque publicis. Sic enim sapiusculè Principes Legatis suis, quoties intricata res & ancipitis consilii ac propemodum deposita atque desperata est, ut certus eidem dari modus & medela *Höpping. tr. de Jur. Sigill. c. 6. n. 104.* adeoq; certi quid scripto complecti nequeat *F. F. de Legat. c. 3.* dare Chartam blancam solent, sua manu subscriptam eum plenâ potentiâ pro lubitu formandi mandatum *Hottom. d. l. Besold. tr. de Leg. c. ult. n. 4. Berl. part. 1. concl. 14. n. 91. Bortius apud Arumaum, tom. 1. discurs. 14. sb. 8.* ubi *Güntbero* cognitum hunc morem fuisse probat *ex libr. ejus 3. in Ligurino:*

Impresso plurima signo

Deprensa est vacuis apud illos pagina Chartis.

Hoc verò periculo non carere, sed ansam præbere fraudibus prudenter *d. l.* monet *Besold.* ut & in *Theaur. suo Pract. voce nostrâ,* ubi subnectit *ex Caranz. tract. de Concil. conquestos in Concilio Calcedonensi esse Orientales,* quod in Synodo Ephesinâ 2. coacti in purâ subscribere Charta fuerint. Sic etiam Principes profecturi relinquere Officialibus suis Chartas blancas solent pro negotiis repentè contin-

tingentibus, nullamque temporis dilationem patientibus
 eo commodius expediendis *Mager. dict. tract. 5 cap. n. 87.*
 quod itidem periculum secum non exiguum ferre, vel ex
 uno illò à *Mager. d. l. ex Paul. Fufci Singular. verb. subscri-*
bens relato Exemplo satis elucescit. Quo Ferdinandus Dux
 Mantuæ Gubernator Ducatus & Status Mediolani in Pe-
 demontanam Regionem Exercitus Imperator profecturus
 requirenti Tabernæ magno ejus Ducatus Consiliariò pro
 negotiis ex improvìso obvientibus moramque nullam
 ferentibus citius expediendis aliquot alba folia relinquens
 per fraudes Tabernæ in uno dictorum foliorum literas, quæ
 affectare se Ducem Status Mediolani fieri continebant, ad
 Fratrem Fridericum Ducem Mantuæ fingentis, easdemque
 Carolo V. Imperatori deferentis suspectus admodum Cæ-
 sari redditus est. Sed detecta fraude Taberna condignas
 scelere carceris perpetui in Arce Mediolanensi pœnas de-
 dit. Ut hinc observatu dignum sit monitum *Höpinkg. d.*
cap. 6. num. 90. seqq. Chartam blancam non facile Principes
 Officialibus suis relinquere debere, & *Herm. Hugon. de*
Orig. scribend. fol. 183. **Daß die Fürsten nicht leicht sollen**
was unterschreiben/was sie nicht zuvor gelesen. Quod
 idem *Magerus cum d. c. 9. n. 83. antecedente* asseruisset Advo-
 catiam armatam contrahi per Subscriptionem Tabularum
 protectitiarum animo obligandi factam *n. subsequente*
86. ex Aretino in l. si ita stipulatus 126. §. Chrysofonus num. 6.
ff. de V. O. seriò inculcat, quando singularim Protectori-
 bus cavendum ait, ne facile relinquunt suis Officialibus, vel
 aliis Chartam blancam sigillis manibusve suis munitam,
 cum pacta forsan insolita in eandem conjici, magnumque
 inde iis præjudicium enasci possit. Sic etiam aliquando
 à populò vel subditis Charta blanca publicò Communitatis
 sigillo

sigillo corroborata Principi traditur, ut si pecuniâ publicâ indigeat, illâ utatur, & exigente publico bono aliquam pecuniâ summam mutuo sumat. Ex quò Principis deinde contractu subditi ad solvendam illam pecuniâ mutuo acceptam obligati sunt. Uti in Cam. Imper. receptum, & in causâ Leodicenf. Episcopi contra Annam de la Vienne Viduam Matthiæ Henrici II. Octobr. Anno 581. in causâ Lisebeck contra Ducem Sâchsen-Lauenburg / & in causâ Weissenburg contra Sâchsen-Lauenburg pronunciatum fuit. *Conf. Roland à Valle Conf. 66. n. 38. vol. 3. Conf. 350. n. 28. v. 4. Cravett. Conf. 241. n. 1.*

CAP. V.

De Effectu & Fine Chartæ
blancæ.

Recensitis, in quibus Chartæ blancæ dari usus possit Negotiis potissimis, rectâ jam viâ duce methodo præmissâ ad explicandû Chartæ blancæ effectû & finem progredior.

§. 54. Uti verò regulariter sola per se nullam fidem contra scribentem facit scriptura privata. *l. rationes 6. l. exemplo 7. l. instrumenta 8. C. de Probat. l. scripturas 11. C. qui pot. in pignor. Köppen. dec. 46. n. 22. 23. Coler. de Process. Execut. cap. 1. part. 3. n. 93. Nicol. de Passer. de Privat. Scriptur. libr. 1. q. 8. pag. 81. n. 2.* sive illa ab eò tota errata sit, sive ab aliò confecta, ab eò verò subsignata solum, aut signata nomine proprio fuerit; nisi constet, quod ipsius ista sit scriptura vel sigillum: *Magn. Dn. Struv. Exerc. 38. th. 24.* ita & in Chartâ blancâ conscriptum negotium contra subscribentem aut sigillantem parum quicquam militabit, nisi prius de manu & sigillò ejus apparuerit.

E

§. 55.

§. 55. Constat verò de iisdem I. Legitimâ recognitione, quæ, usu quidem potissimum introducta *Rutger. Ruland. tract. de Commiss. part. 2. l. 5. cap. 39. pr.* non tamen omnino Juri Civili incognita, quòd testantur. *l. 56. ff. de Reb. auth. jud. poss. l. 11. de Except. l. 65. ff. de Procurat. Novell. 73. cap. 11. Coler. d. l. num. 98. Carpzov. in Process. tit. 14. art. 2. §. 1. n. 9. Magnif. Dn. Brunnem. Process. Civil. c. 19. n. 30.* est confessio quædam, quâ Scripturam quis aut sigillum in judicio contra se producta sua esse agnoscit. *l. 25. §. ult. ff. de Probat. d. l. 11. d. l. 6. Coler. d. num. 98.* Estque adeò necessaria, ut licet producens eam haud expressè petierit *B. Dn. Carpzov. d. l. num. 12. seqq.* imò renunciaverint invicem ei litigantes, omittenda tamen non sit *d. l. Carpzov. num. 72. §. part. 1. Const. 17. Def. 23. contra. Col. d. l. n. 37.* Recognoscenda sunt instrumenta non solum à parte conscripta, sed & subscripta saltem aut sigillata *Proc. Frider. part. 1. c. 53. n. 7.* de Jure Communi quidem tantum privata, non etiam publica, quia hæc per se plenam merentur fidem, adeoque adminiculo recognitionis opus non habent. *l. 10. ff. de Probat. l. 31. de Donat. Magnif. Dn. Struv. Exercit. 28. ib. 30. Dn. Wiff. vol. 1. disp. 43. ib. 21. Berlich. part. 1. concl. 44. n. 31. seqq.* Moribus verò Saxonice Electorali lege confirmatis (*vide tit. 25. Ordin. Process. Jud.*) etiam publica recognoscenda sunt. Potest recognitio fieri etiam per Procuratorem speciale tamen mandatum habentem *Ruland. de Commiss. part. 2. l. 5. c. 39. num. 4. Berlich. Conclus. 44. num. 17. 18.* nec subditi aut cognati sine speciali mandato, ne quidem cum cautione rati admittuntur, quia illa secundum *Del. communiter defectum mandati specialis non supplet. Frider. Process. d. l. n. 6. cui jung. cap. 7. num. 47. per l. 27. pr. de minor.* Quia verò periculosum est recognoscere per Procuratorem

Re-

Rebuff. de Sched. recog. num. 59. (nam si confitetur, generat præjudicium Domino; si negat se scripturam aut sigillum nosse, ut ejus esse, cujus pars esse affirmat, non valet, sed Dominus aut recognoscere, aut ipse juramento differi cogetur, uti in praxi servari tradit *Moller. l. 4. Semestr. cap. 43. num. 3.*) Hinc Procuratori, cui manus & sigillum Domini incognita, tempus petenti, ut consulat suos Principales, illud conceditur, ut factum in causâ **Paul Grafen zu Solm** contra **Pfalz Grafen George Hansen.** Anno 1575. *Ruland. d. c. n. 18.* Formam recognitionis prolixius exhibent *Coler. d. num. 104. & mult. seqq. Berlich. d. conclus. 44. n. 3. seqq. Carpzov. d. Constit. 17. Definit. 12. & in Proc. d. art. 2. num. 61. seqq. Process. Frider. d. l. num. 8.* quo me brevitatis studio remitto. Breviter verò consistit in eò, ut recognoscens non tantum manum & sigillum pro suis, sed & obligationem pro suâ agnoscat *Magnif. Dn. Brunnemann. Process. Crivil. cap. 19. num. 37.* Sigillum verò cum voluntate sua, appositum esse, necessarium non est, ut simul dicat *Coler. d. l. num. 128. seqq. Carpzov. d. part. 1. Const. 17. Def. 16. num. 3. seqq.* Mediante juramento ex communi Dd. sententiâ recognitio fieri debet, *Berlich. d. l. num. 44. Ruland. d. c. 39. num. 12.* Jure tamen Saxonico simplici recognoscentis adsertioni credi, attestatur idem *Berlich. n. 45. & in Camera ordinariè absq; juramento fieri recognitionem. Ruland. num. 11.* qui tamen aliquando & in Camera ratione recognitionis juramentum interponi, *num. 14. seqq.* præjudiciis ostendit. Protestatio de recognoscendo adjecta recognitioni utpote factò contraria nihil operatur. *Carpzov. d. Def. 16. num. 5. in Process. d. l. 14. art. 3. n. 21. arg. l. 21. pr. ff. de Acquir. Hered. at illa, quâ salvis exceptionibus suis quis recognoscit, inutilis non est, sed efficit, ut factâ recognitio-*

ne prius super exceptionibus cognoscatur. *Berlich. part. 1. conclus. 89. n. 97. Magn. Dn. Brunnem. d. c. 19. n. 35.* qui ibidem subdit, Clausulam illam, salvis Exceptionibus semper subintelligendam videri. Facta legitimè recognitio plenam fidem tribuit, loco litis contestationis affirmativæ est, vna confessionis habet cui omnino standum est. *l. cum de Indebitò 25. S. ult. ff. de Probat. l. plures 19. C. de Fid. Instrum.* atq; in summariis & executivis processibus continuo executionem producit. *Vid. Ruland. d. c. 39. n. 2. Proc. Frid. d. l. n. 11. Et ibi allegat.*

§. 56. Meminerit ergò (sunt verba *Heringii tractat. de Fidej. c. 11. n. 103.*) Judex, si controversia de Subscriptione aut Sigillatione fortè oriatur, aut vacua saltem, sed tamen sigillata & subscripta Charta, (quam vulgò *Blanketh* appellamus) sit data, ut postea obligatio in eà scriberetur, (ut in *Casu Franc. Pfeil. Consil. 39. part. 1.*) ut subscribentem & sigillantem ad recognitionem ciet; nam exempla obviant, quod nonnulli aliorum manus fuerint imitati sigillaque illorum interceperint, & sic fraudem commiserint, illud exigentes, quod nunquam crediderant. *Authores ab eò allegati, quib; jung. exempla à Magerò d. c. 9. num. 84. seqq. Menoch. A. I. 2. cent. 2. libr. 2. cas. 114. n. 15. Coler. d. l. n. 96. adducta.* Et hæc Charta blanca recognitio expressè injungitur in *Jure Württembergico part. 1. t. 34. S. 4.* qui ita habet: *Es sollen auch kundliche Handschriften / darinnen Ursachen derselben vermeldet / wider den / so die geschrieben / Beweising thun / welches auch statt haben soll / wenn einer schon den gangen Brieff nicht eben selbst / sondern allein mit eigenen Händen unterschrieben / oder sein Witschafft fürgedruckt und angehenckt / iedoch sollen keine Sigillen, so auff Charta blanca gedruckt oder dran gehenckt.*

henckt / ehe und denn selbige ausgefertiget oder übers-
 schrieben werden, noch auch die Unterschriften derselben
 für kräftig gehalten werden / es wäre denn der geschrie-
 bene Inhalt / durch denjenigen / so sich unterschrieben / od-
 sein Sigill aufdrucken oder anhencken lassen / bekant / u.
 angenommen / *referente Additionatore Wehneri in voce*
 Blankhet. Quo etiam pertinet, quod *Chilian. König in*
Process. suo cap. von dem Siegel und seiner Beweifung 90.
n. 6. scribit: Wo ein Siegel oder Pitschaft auf ein Charta
 oder Membran gedruckt wird / daß darauf oder darein
 möge geschrieben werden: Diese Versiegelung ist nicht
 ohne Argwohn des Falsches / hat wenig auf ihr / die
 Schrift werde denn von dem Hn. des Siegels genömen.

mon. § 57. Caterum non ita præcisè is, contra quem do-
 cumenta producuntur, ad recognitionem eorundem ob-
 strictus est, sed declinare eandem jure potest, si juratò dif-
 fiteri instrumenta, quam recognoscere malit. Detrectans
 itaque recognitionem, vel quod falsam existimet scriptu-
 ram, vel non noscat, audiendus juramento suo est, imo te-
 netur illam diffiteri, si pro recognito instrumentum judi-
 cari nolit. *Dan. Moller. l. 4. Semestr. 43. n. 2. ex Observantia*
& Consuetudine in Foro Saxonico inveterata Electorali-
que lege difertè corroborata. (vid. Ordin. Process. judic.
tit. 25. §. Weil es auch) Juramentum diffitentis vel verita-
 tis est, vel credulitatis, prout propriam vel alienam quis
 scripturam diffitetur *Carpz. Decis. Illustr. Saxon. part. 1.*
Decis. 38. num. 5. 6. 8. Contra instrumenta publica diffessio
 jurata locum non habet. *Magnif. Dn. Brunnem. d. c. 19. n. 35.*
 Fieri potest per ipsum tantum Principalem, non Procura-
 torem vel Curatorem. *Berlich. d. conclus. 44. n. 20. aded, ut*
 nec foemina parcendum sit, si Curator Scripturam vel Si-

gillum ejus productum negaverit, quia in foro Saxon. Juramentum quodvis in propria personâ est præstandum, nec admittitur Procurator vel Curator jurare volens, quamvis speciale ad hoc mandatum habeat *LandR. l. 1. art. 46. vers.* *Wo es aber Wefenbec. in addit. ad Schneidw. S. item si quis postulante n. 107. I. de Action. Conf. Magnif. Dn. Struv. Exerc. 17. tb. 17.* tutor tamen juratò diffiteri nomine pupilli potest, quia & alia Juramenta Legalia præstare solet, ut probat *Berlich. part. 2. dec. 164.*

§. 58. Quodsi verò usque adeò contumax sit, contra quem producta documenta sunt, ut nec recognoscere eadem nec diffiteri jurato velit, aut per contumaciam differat, manus & sigillum ejus pro recognitis habentur, causa ex officio pro conclusa acceptatur, & reus ad solutionem definitivè condemnatur ex Practicâ Juris Saxon. *Berlich. d. concl. 44. n. 59. & ab eò allegat. & Cameræ Spir. Gail. l. 1. de P. P. c. 15. n. 15. Dn. Brunnem. d. c. 19. n. 38. 39.* quo pertinere videtur. *R. I. noviss. §. Hätte denn der Kläger ibi: auch in puncto recognitionis auf des Klägers Erfordern sich der Gebühr recognoscendo vel diffitendo unter gewöhnlichem Präjuditz und Strafe des Procuratoren vernehmen lassen.* Illud tamen *Gail. n. 16. & Berl. ex eò n. 60. 61.* limitant, si causæ magnitudo & personarum qualitas aliud svadeant, ubi sigilla per comparationem vel alio legitimo modo probanda sint, quia causæ graves criminalibus æquiparentur. Punitus verò ita contumax in expensas condemnandus non est, ne propter unicum delictum duabus quis poenis affligatur contra *l. 24. C. de Poen.* imò exceptiones suas peremptorias, nihil quicquam obstante, quod documenta pro recognitis habita fuerint salvâ retinet *B. Dn. Carpz. part. 3. Decis. 235. n. 15. seqq.* Non enim major recognitioni fictæ, quam

quam vere attribuendus effectus est, cum fictio idem non etiam plus, in casu ficto, quam veritas in casu verò operetur *l. unic. in pr. C. de rei uxor. act. l. cum ex oratione 44. ff. de Excus. tut. l. i. ff. de adopt. post factam vero recognitionem reus exceptionibus suis peremptoriis auditur, quia nunquam aliter quam salvis exceptionibus recognoscere censetur Dn. Carpzov. d. dec. n. 18. 19. qui sub finem tribus hanc rem præjudiciis, duobus Senatus Appellat. tertio Scabinorum Lipsiensium corroborat.*

§. 56. Constat II. de Manu sigillove alicujus per testes I. Recognoscentes vel ipsum instrumentum productum; (in arbitrio enim producentis est, an documenta contra aliquem producta diffectioni ejus juratæ submittere, an verò si de Perjurio suspectum eum habeat, per testes juratò recognosci facere velit. *l. 9. C. de Testib. Ruland. d. c. 39. l. num. 24. seqq.*) ubi mediante juramento *Ruland. d. c. 39. num. 24. seqq.* de Manu Scribentis testificari, & se fuisse præsentem, & vidisse cum id de quò agitur vel quæritur, scriberetur, dicere tenentur *Novell. 73. c. 1. Ruland. d. c. 39. n. 32.* qui ab hac sententiâ tanquam communiore recedendum non esse dicit. *Conf. Berlich.* qui in præxi prævalere eam adferit. *d. cap. 44. n. 22.* vel manûs atque sigilla sua documento productò subnexa, ad quæ recognoscenda citari possunt, *l. cum ab initio 4. ff. testam. quemadm. aper. Berlich. d. concl. 44. num. 21.* Et siquidem simul partes subscriperint, atque sigillaverint, tres adhibiti testes, qui recognoscendo fateantur se subscripsisse, & debitorem scripsisse ipsis videntibus ac præsentibus omnem fraudis atque erroris cessare suspicionem faciunt, adeò ut literarum opus comparatione haud sit. *Coler. num. 138. 139.* Si verò subscripta saltem sit scriptura à testibus, se de consensu & ad requisitionem præ-

præsentium partium subscripsisse instrumento, de cujus fide nunc dubitatur, affirmantibus; à partibus verò neque scripta, neque subscripta: tunc recognita à solis testibus plenam fidem faciet, si justus numerus sit testium, duorum scilicet in contractibus. *l. ubi numerus 12. de Test. quinque regulatiter in ultimâ voluntate. l. fin. C. de Codicill. l. fin. C. de Mort. caus. donat. & accedat comparatio literarum ejus, qui dicitur talem scripturam præsentibus partibus confecisse. Coler. n. 142. 143.* Permissum verò parti adversæ est Interrogatoria tam generalia, quam specialia proponere, modo formam concernant *Carpz. d. Const. 17. Defin. 14. n. 5. & hæc propria testium recognitio est, Nicol. de Passer. pag. 82. n. 5. 2.* Per testes probantes, qui scilicet jurato de Contentis instrumenti deponant, quod sciant veritatem contentorum in tali scriptura, v. g. quia viderunt Creditorem numerare Cajo in causam mutuû centum, quæ ordinaria est & legitima per testes probatio *Passer. d. l. n. 4. & pag. 122. n. 1. Coler. d. l. n. 141.* cum hoc casu non ipsum instrumentum, sed testes arguant negotii veritatem, adeoque non probet scriptura, sed contentum in eâ probetur. Et hic plenè probant testes absque alio adminiculo subscriptionis aut comparationis literarum.

§. 60. III. Constat etiam de Manu Sigillove alicujus per comparationem literarum, quæ est remedium Extraordinarium, quò Judex adhibitis Notariis & peritis de credulitate jurantibus literas instrumenti dubii cum literis alicujus instrumenti liquidi, quod manu illius subscriptum esse constat vel ex testium adsertione vel aliunde, confert. *Magnif. Dn. Brunnem. dict. cap. 19. num. 19.* & suscipitur tantum eo casu, quando id pars petit, documentum non potest recognosci, petens aliis probationibus desti-

stituitur, & is iuramentum Calumniæ præstiterit. *Nov. 73. c. 7. §. fin.* Ex quâ comparatione quando plena aut semiplena exsurgat probatio optimè annotavit *Alexand. Trentacinqu. l. 2. tit. de fid. instrum. resol. 7.* ad quem, ne iusto sim prolixior, ut & in univ. de hâc materiâ *ad Matth. Steph. in Nov. 73. n. 25. feqq. Menoch. l. 2. cent. 2. cas. 114. A. I. Q. & copiosè allegatos in Process. Frider. d. part. 1. c. 53. n. 14. B. L. remitto.* Hoc saltem adhuc addo, rariùs hodiè fieri comparationem literarum, sed solere Instrumenta recognosci per testes, quibus defuncti manûs & sigilla cognita, & perspecta fuere, quam Practicam à *B. Dn. Carpzov. part. 1. Const. 17. Defin. 14.* traditam approbat *Magnif. Dn. Brunnem. in Process. Civ. d. c. 19. n. 21.*

§. 61. Postquam igitur relatis modis de Manu Sigillove subsignantis Chartam blancam legitimè confiterit, impedimento jam effectui exinde resultanti amplius nihil erit, quin conscripta in tali Chartâ blancâ vi subscriptionis & sigillationis suæ obligent subscribentem & sigillantem, contra eum probent, ipsique præjudicent *Zabn. de Mendac. libr. 2. cap. 21. n. 2. Pfeil. n. 3. d. cons. 39. Finckelth. d. Obs. 8. ab iis q. allegati: quicquid contra moliantur à Berlich. part. 1. concl. 14. 94. & concl. 44. n. 11. Zabn. d. l. & Finckelth. d. l. n. 6. laudati.*

§. 62. Non tamen protinus obligabitur talis subsignans, cum scriptum est, ex quò tenorem scripturæ postea subsecutæ non inspexit, ac verisimiliter nondum cognovit *l. fin. C. plus valer. quod agit. ibiq. Magnif. Dn. Brunnem. Innocent. in c. 2. extr. de Fid. Instrum. cap. præsimitur 47. de R. J. in 6to. Mager. d. d. c. 9. n. 86. Webner. d. l. Pfeil. d. l. n. fin.* hic enim certè nec obligatus esse dicetur *l. filius. §. 8. §. 1. ff. de Procurat. l. distrabente 2. C. de Reb. alien. Carpzov. part. 1. Const. 17. Defin. 42. num. 4. Suttinger. observ. 71. n. 1.* quia saltem dubitabit de insertis tali Chartæ blancæ; dubitantis verò nullus consensus, quippe qui

erranti & ignoranti æquiparatur *l. fin. C. de Conduct. in deb. l. fin.*
 §. 2. C. de Furt. Coler. d. tr. part. 1. c. 3. n. 106. adeoque contenta
 in scriptis non censetur approbasse, nec sibi ac si ipse scripsisset,
 præjudicabit *Oldrad. Conf. 329. n. 10. Bart. in l. quæ totis. n. 29.*
 & ibi *Bolognet. n. 139. ff. solut. matrim. Felin. in cap. quoniam num.*
 48. de Probat. Menoch. d. presunt. 57. n. 21. cum ratificatio non
 præsumatur facta, nisi de his, quæ lecta, cognita, & rectè intel-
 lecta fuerunt à ratificante *Oldrad. d. Conf. 329. col. ult. Cravetta*
Conf. 120. n. 14. Menoch. d. Pres. 57. n. 22. Quod diligenter notan-
 dum secundum *Jason. in d. l. si ita stipulatus. §. Crisogonus. Mo-*
dest. Pistor. vol. 1. Conf. 37. n. 1. & Schneidw. Comm. Instit. t. de Emt.
Vend. in pr. n. 9. pro Dominis & Principibus, qui schedulis va-
 cuis subscribere, aut sigillare tales solent, quod non intelli-
 gantur ea, quæ postea scribuntur confirmasse, nisi habuerint
 eorum notitiam. *add. Menoch. d. Presunt. 57. n. 11. & l. 2. A. Q-*
cent. 2. cas. 113. n. 5. Ruland. de Commiss. part. 2. l. 5. cap. 30. lit. G. n.
4. Purpurat. in l. admonendi. n. 177. ff. de Jurejur. Angel. in d. l. si
ita stipulatus §. Crisogonus Paul. Fufe. in singular. verb. subscri-
bens. Quandoquidem verò subscribens instrumenti cui sub-
 scripsit tenorem, non ignorasse, sed inspexisse, atque cogno-
 visse præsumitur *Bart. in l. 1. §. si quis negat. ff. quemadm. testam.*
aper. vers. quero quid si instrumentum. Bald. in l. non est ferend-
us de Transact. ideo allegans contra hanc juris præsumption-
em ignorantiam, legitimis eamque præsumptionem ever-
tentibus documentis ostendere illam tenebitur Pffil. d.
Conf. 39. n. 3. Menoch. dd. loc. Ruland. d. l. qui rursus de Principi-
bis ex alleg. Purparato adserunt idem, quod jam dixi, esse præ-
sumtionem contra Principem, quod viderit & legerit scripta
in papyro à se priusquam scriberentur, sigillata, ideoque onus
probandi, quod ignoraverit, neganti incumbere. Illa verò
probatio non attenditur tunc, quando subsignans Chartam.
 blan

blancam per scriptam sine contradictione ad se recepit, & pene se habuit, ut inspiciendi & cognoscendi facultas eidem fuerit; sed hoc casu inspexisse cognovisseque praesumitur *l. 2. §. inspectios. ff. quemadm. testam. aper. adeoque consensisse & approbasse quod scriptum est, existimatur l. fin. ff. quand. appelland. sit. l. si filius. 16. ff. ad Sct. Maced. Gloss. in cap. 1. de Procur. non obstante illa ignorantiae allegatione: Reprobatur enim allegatio ignorantiae ejus, quod quis cum scire debuit, in manu sua habuit, ut perquirere vel per se, vel per alium potuerit. *l. quisquis. 15. C. de Rescind. Vendit. Clem. 1. in fin. de Concess. praebend. Pfeil. d. l. n. fin. Mager. d. l. n. 68. Webner. d. l. Ruland. d. n. 4. lit. H. qui allegat ibidem Bertachin. de Episc. n. 26. Petr. Caballin. Consil. 11. Thesaur. sui Executiv. part. 3. cap. 65. §. 1. Quin eo ipso, quo quis passus est alterius scriptione repleti Chartam blancam à se subscriptam aut sigillo suo munitam, in scriptionem illam omniaq; contenta consensisse eaq; approbasse censetur, quia patientia consensum & ratihabitionem inducit. *l. 28. pr. ff. de V. S. Carpz. part. 1. Constit. 17. Defn. 42. n. 6. Finckelth. n. 16. d. Observ. 8.***

§. 63. Receptum est non tantum in Foro Saxonico, sed passim, ut ex Instrumento liquidò (quod nã illud sit. *Vid. B. Dn. Carpz. libr. 4. Resp. 9. tit. 1. n. 14.*) parata detur executio, cognitio desuper instituenda sit summaria, atq; exceptiones altiore indaginem requirentes ad iudicium reconventionis remittantur. *Magn. Dn. Brunnem. Process. Civil. cap. 1. n. 49. cum alleg. ibi, Petr. Heig. part. 2. q. 7.* quod statutum non ex omni parte improbat Jus Civile, uti demonstrant. *l. fin. C. depos. & l. fin. C. De E. D. H. T. Boër. decis. 295. num. 6. seqq. Heig. d. l. num. 34. seqq.* Exinde ergò quaeritur: Anne Instrumentum à Debitore subscriptum & sigillatum in Charta tamen blancà ab aliò

confectum etiam sit liquidum ad decernendam executionem?
 Quod affirmo *per tradita anteced. §. cum Coler. d. c. 1. num. 130.*
Francis. Pfeil. d. Conf. 39. Zahn. de Mendac. d. n. 2. B. Dn. Carpz.
part. 1. Constit. 17. Defin. 42. part. 1. Decis. Illustr. Decis. 13. n. 4. l. 5.
Respons. Elect. tit. 1. Resp. 3. n. 13. in Process. tit. 22. art. 1. n. 40. seqq.
Finckelb. d. Obs. 8. n. 10. seqq. Magnif. Dn. Richt. vol. 2. Consil. 223.
n. 11. qui num. 12. testatur, in Judiciò Moguntino Erphordix
Mens. Jul. Anno 1627. ita pronunciatum & eod. Anno Mens.
Octobr. sententiam illam à Collegio Juridicò confirmatam.
fuisse. Si verò factà executione docere velit reus, quod fuerit
Blanceto illo deceptus, audiendus omnino est in reconven-
tionem. Coler. d. l. Carpzov. d. Defin. 42. n. 11. non enim denegatur
paratam executionem concedendo remedium detegendi
actoris falsitatem & dolum, si fortè contra datam promissio-
nem & intentionem rei in Chartà subscriptà & sigillatà quid
notaverit; sed differtur saltem facultas dolum ejusdem argu-
endi usque post finitam executionem paratam, atque in re-
conventionem rejicitur, & eo usque saltem instrumento sta-
tur, donec error & dolus actoris probetur. l. 2. C. plus val. quod
ag. Quod si tamen præsumtio falsi fortior appareat, v. g. si
actor Chartam blancam subscriptam & sigillatam in manibus
habuerit, homo levis sit, in quem suspicio falsi facile cadat,
inimicitiam cum reo aluerit, &c. & reus conventus præsum-
tionem ejusmodi in continenti probet, vel quæstio falsi termina-
nda, vel ad diffensionem contentorum juratam admitten-
duus reus erit priusquam decernatur executio. Carpz. Process.
n. 45. seqq. quia ita sunt attemperanda statuta, ut quam mini-
mùm à Jure Communi recedant. l. unic. C. de Inoffic. dot. Gail.
l. 2. Obs. 33. n. 4. Magnif. Dn. Brunnem. ad l. 2. C. de Noxal. act. &
quæstio falsi utpote majoris præjudicii prius terminanda est,
quam Civilis l. ult. C. de Ord. Judic. & præsumtio fortior vincit
 de-

debiliorem l. *divus ff. de Restit. in integr. cap. illud 2. extr. de s. extr. de Presumpt. Menoch. l. 1. q. 29. l. 2. A. J. Q. cas. 427.* Etiam illud Instrumentum in Chartâ blancâ scriptum non meretur executionem, quod causam obligationis nullam continet *Suttinger. Obs. 71. n. 1.* quia tale non obligat. l. *generaliter. 13. C. de N. N. P. l. 25. §. fin. ff. de Probat. cap. si cautio 14. extr. de Fid. Instrum.* nisi Creditor causam in continenti probaverit.

§. 64. Dixi Instrumentum in Chartâ blancâ conscriptum obligare subsignantem, postquam de Manu & Sigillo ejus legitime constiterit, usque adeo, ut ex eò contra ipsum executivè agi possit. At enim verò, quid si Charta blanca nondum perscripta producat, ane omni illa destituetur effectus? Ita videtur *arg. l. 11. ff. de Injust. rupt. & irrit. fact. testam.* ubi proponuntur duo testamenta producta, diversis temporibus facta, utraque septem testium signis signata, apertum verò posterius vacuum inventum est, nihil omnino scriptum habens, quærit itaque *Jctus Ulpianus*, an prius per hoc posterius ruptum testamentum sit? & decidit Negativè, quia posterius nullum sit: rationis rationem addit *Godofr. in not. lit. Z.* quod mentis testationem defuncti non contineat. Item cum hæc meâ assertionem expressè vult *Jus Würtenbergenf. allegat. part. 1. tit. 34. §. 4. ibi:* Jedoch sollen keine Sigillen, so auf Chartâ blancâ gedruckt oder dran gehendct / ehe und denn selbige außgefertiget oder überschrieben werden / noch auch die Unterschriften derselben für kräftig gehalten werden.

§. 65. Hinc quando quæritur, an sufficiat ad legitimationem Procuratoris loco mandati exhibere Chartam blancam? Negativè cum *Berlich. conclus. 14. num. 91. ab eoque allegatis & B. Dn. Carpz. part. 1. Constitut. 1. Definit. 28. & Process. tit. 5. art. 1. n. 110. seqq.* respondeo, ob militantem falli suspicio-

nem Boër. Decif. 274. num. 3. seqq. Chassaneus ad Consuetud. Burgund. tit. de Jur. Marit. § 5. num. 8. & quia omne mandatum sua semper requisita essentialia & formalia continere debet Uimm. Disput. ad Process. 3. thes. 6. num. 37. quam sententiam usu & praxi receptam, & à Dd. communiter teneri testatur. d. l. n. 110. Dn. Carpzov. imò disertè eandem confirmavit Christianus II. Elector. Saxonix in Ordin. Appellat. Rubr. Ordnung wegen des Versehens! sub. lit. B. §. Demnach sich auch die Advocaten ibi: Demnach die Advocaten und Anwälde oftmahls nur die blossen überschickten Blanquet an statt der Vollmachten in Sätzen produciren / dieses aber ein ganz gefährlich Thun / sintemahl ein solches Blanquet leichtlich von den Acten kommen / und in andern Sachen (wie man wol erfahren hat) bößlichen gebraucht werden kan / so soll dieses bey Straffe abgeschafft und verboten seyn. Quod eo usque extendit d. l. n. 93. Berl. Ut etiam si quis in subscriptione sua verbis expressis subjecerit, hoc esse mandatum in tali vel tali causâ, nequiquam tamen valiturum illud sit, cum hoc ipso falsi suspicio non removeatur. Carpz. d. Definit. 28. n. 3. qui ita pronunciatum Anno 1620. Mens. Februar. & Anno 1629. Mens. Octobr. Daß Beklagter seine Person anderer Gestalt denn geschehen / zu legitimiren schuldig sey / ibidem testis est. Procedunt dicta non solum in Chartis à privato, sed etiam à Principibus, Prælatis &c. datis, qui sæpè tales schedulas sigillatas nunciis suis & Procuratoribus dare solent, ut scribant in eis secundum terrarum, locorum & temporum indigentiam. Franc. Marc. Dec. Delpbic. 990. n. 3. ibi; & quid in schedulis vacuis. § 4. conf. c. 4. § 53. Limitatur verò adsertum principale, si mandatarius ex ejusmodi Blanqueto executionem impetraverit, vel alium actum adversario præjudicialem in judicio exercuerit, & postea sciente, & consentiente Domi-

no Blanquetum illud compleverit, & integrum mandatum, cum suis Clausulis in eodem conscripserit: quo casu Adversarius actum illum ex defectu mandati vel capite nullitatis impugnare nequit, sed Processus valet. *Berlich. d.l. num. 96. seqq.* (Ubi ita in causâ **George Knauern** contra **Philipp Landgraffen** in Term. Trin. Anno 1622. in supremo Appellationum Judicio quod Dresdæ est, se obrinuisse, eandemq; sententiam 4. Decembr. eod. Anno per Leutationem in rem judicatam transiisse contestatur.) Ratio est, quia ab initio Blanquetum illud ad mandatum est traditum, atq; ita radix mandati adest. *Angel. de Ubald. Conf. 370. n. 1. post med. vers. sed ubi radix mandati.* Et si falsi quoque Procuratoris acta in favorem suum ratificare Dominus potest, uti receptior *Magnif. Dn. Brunnem. in Process. Civil. cap. 1. n. 80. & communior est sententia Gail. l. 1. Obs. 47. n. 4. per l. 56. ff. de Judic.* Si actus alterius nomine gestus, qui ab initio omnia habuit essentialia, solo deficiente Principalis consensu, superveniente eo retrò validatur. *l. 16. §. 1. ff. de Pignor. l. ult. C. ad SCl. Maced. c. ratihabitionem. 10. de R. J. in 6to. Gail. d. l. n. 5.* quanto magis nostra obrinebit adsertio, ubi ab initio per subsignationem aut subscriptionem Chartæ vacuæ mandatum alicui fuit datum, sed illud postea ab eodem in scripturam redactum. Adversarius verò sibi imputabit, quod ab initio non exceperit contra Chartam blancam, adeoque damnum, quod exindè suâ culpa fenterit, sentire non videbitur. *l. 203. ff. de R. J. c. 86. de R. J. in 6to. ut scilicet, jamjam contra eam excipiens audiatur.*

§. 66. Chartam blancam mandati loco à Procuratore productam cum non legitimare sufficienter, ex dictis constabit. Quandoquidem verò suppleri defectus mandati insufficientis aliquando optimè per adminiculum aliquod accedens potest; disquirere hic lubet **1. An Procurator exhibens loco**

loco mandati Chartam blancam nondum perscriptam admittendus sit Cautionem rari præstiturus? Id quod affirmo : quondocunque enim mandatum est insufficiens, aut dubium, cautione rati defectus ejusdem suppleri potest. *l. cautio 1. C. de Procurator. B. Dn. Carpz. libr. 3. Responsf. 8. n. 10.* Neque obijci poterit, in propositâ quæstione nullum omnino esse mandatum, Procuratorem verò sine ullo mandato comparentem nec cum cautione quidem rati admittendum. *Magnif. Dn. Bruneman. ad d. l. 1. C. de Procurat.* Respondeo enim concedendo quidem, quod sit mandatum insufficiens, quia legitima sua requisita non habet, concedendo etiam quod sit dubium propter suspensionem falsi: Nego verò, quod omnino pro nullo haberi debeat; consensum enim Principalis subscriptio & subsignatio ejusdem contestantur, maximè tum, si specialis fuerit subscriptio, quòd hoc sit mandatum in tali vel tali causâ; quantumvis itaque suspicio falsi suspectam reddat subsignationem illam in Chartâ blancâ factam, non tamen eos usque infringit, ut pro nullâ haberi, adeoq; nec per cautionem rati legitimari debeat, possit. Quicquid tandem hujus sit; Judicis Arbitrium utramq; sine dubio paginam hoc in negotio faciet. Siquidem verò locus cautioni de ratò sit, hæc tamen ad casum, quo speciale mandatum requiritur, extendi non poterit, ut defectum mandati specialis suppleat, ne in unâ causâ duo concurrant specialia. *Camill. Borell. Conf. 64. n. 12. Ludovic. Rom. Conf. 350. n. 16. vers. duplex autem fictio, Proceff. Frider. part. 1. c. 7. n. 47.* 2. Quæro, an Procurator defectum exhibitæ mandati loco Chartæ blancæ supplere per literas Mandantis possit? Quod nego: nisi tamen omnia mandati legitimi requisita literæ productæ contineant, quo casu etiam aliàs defectum mandati supplere valent. *B. Dn. Carpz. d. Resp. 8. n. 6.* Sed tum per se ad legitimandam personam Procuratoris sufficient, nihil quicquam conferente Chartâ blancâ. §. 67.

§. 67. Finis Chartæ blancæ primarius est, ut Negotium, de quo convenit, aut convenire adhuc debet, eidem inscribatur: Secundarius, ut hâc ratione citius atq; facilius expediatur.

CAP. VI.

De Affinibus Chartæ blancæ.

Secundis huc usq; velis proventus paulatim nunc ad portum destinatum annitor, & ad Adfinia Chartæ blancæ devenio.

§. 68. Quorum reperire quatuor conquiritur licuit. Primum est Procuratorium uti vocatur, en blanco i. e. in albis à *Tiberio Decian. vol. 3. Resp. 91.* mihi exhibitum; quod hisce ibidem ille verbis formalibus describit: In Regno Arragonum viget Consuetudo, quod Notarii possunt conficere mandata & procuratoria generalia, quæ vocantur ex communi usu loquendi en blanco i. e. in albis, quorum vis talis est, quòd facto mandato de quibusdam specialiter expressis, subdit Notarius, quòd Constituens dederit sibi Notario facultatem extrahendi non modo dicta mandata specialiter ad expressa facta, sed etiam ad omnia alia, quæ Constitutus voluerit, perinde ac si ibi forent expressa, etiam si speciale requirerent mandatum, & sub eodem die & testibus. Et tunc Notarius dimittit duo vel tria folia alba subsequencia in ipso Protocollo vacua ad hunc finem, ut si postea Procurator ex Clausulâ illâ generali voluerit sibi extrahi mandatum aliquod in specie, puta ad vendendum, quod tamen tempore scripti mandati non fuerit expressum, possit Notarius extrahere perinde, ac si verè fecisset tunc, cum fuit expressum confectum.

§. 69. Secundum est Procuratorium in albis à *Nicol. Boër. Decis. Burdeg. al. 274.* propositum, quod est mandatum potestate Domini aliquid constituentis repletum excepto modico albo ad inscribendum Nomen Procuratoris Proprium relicto. De eo *dict. Dec.* disquirat *Boër.* an valeat? Atque affirmative

tivè tandem post multas disceptationes respondet; subsistere Procuratorium ejusmodi de Consuetudine, maximè si Procurator constituendus sit alterius loci distantis à loco Constituentis, quia verisimiliter ignorare Constituens nomen ipsius Procuratoris, nec de eo ab alio certiorari poterit *dict. Decis. n. fin. add. Tuschus. lit. F. concl. 409. n. 3.*

§. 70. Tertium est Charta alba omninò adhuc vacua, quam Civitas Principi alicui se submittens cum sigillo Universitatis & Notario mittere solet, hoc sensu, ut signare & conscribere in Chartà illà pura debeat Notarius, quicquid de naturà negotii & voluntate Principis Domini futurum sit. *Bær. d. Decis. n. 5. ex Bald. Abbat. & Felin.* Unde nata fortè est formula loquendi, quam notandam commendat *Besold. in Thesaur. Pract. voce nostrà*, porrigere alicui Chartam blancam h. e. explicante eodem *Besold. in Thesaur. auff Gnad und Ungnad ergeben/ und einem ein Blat zustellen / darauff er schreiben mag/ was er will.*

§. 71. Quartum absolvit allegata jam *l. Si bine n. ff. de injust. rupt. & irr. fact. testam.* cujus casum *cap. prac. §. 64.* formatum hic repetere super se deo.

CAP. VII. & ult.

De Chartæ blancæ Contrariis.

§. 72. Opponi Instrumento in Chartà blancà scripto in genere possunt, quæcunque documenti alicujus suspectam reddere fidem queunt; *qualia vid. ap. Ruland. de Commiss. part. 2. lib. 5. c. 29. num. 11. Everhard. in tract. de fid. Instrum. c. 5. & 12. Wesenb. Par. ff. de fid. instr. n. 8. Process. Frider. p. 1. c. 53. n. 10.*

§. 73. In specie verò excipi potest **I.** de non numeratà pecunià. Quæ exceptio & Creditori datur, & Debitori, *Magn. Dn. Sträub. Dissert. Theor. Pract. 23. tb. 13.* Creditori, qui spe ceterioris solutionis Debitori suo Chartam blancam tradidit,

ut

ut in eadem Apocham conscriberet, quæ accepisse vel recepisse creditorem ex quâcunque causâ (exceptis quatuor, quæ recensentur à *Zang. tr. de Exc. part. 3. c. 14. n. 4. seqq.*) pecuniam à Debitore, fateatur. *Zang. d. l. n. 3.* Uti hæc Exceptione Creditor debet intra 30. dies *l. in contractibus 14. §. super ceteris 2. C. de N. N. P.* quibus elapsis de pecuniâ sibi non solutâ movere querelam amplius nequit, sed apochæ suæ omnimodo stare cogitur *d. §. 2.* etiamsi onus probandi pecuniam solutam non fuisse in se recipere velit, ob favorem liberationis, fac. *l. Arrianus 47. ff. de O. & A. Zanger. d. l. n. 30. & seqq.*

§. 74. Debitori exceptio non numeratæ pecuniæ datur, qui spe futuræ numerationis Chartam blancam futuro Creditori suo tradidit, in quâ hic illum scripsit contentem, numeratam sibi ex causâ mutui, (non aliâ, ubi stare confessioni suæ cogitur *l. adversus C. de N. N. P. l. generaliter 13. C. d. t. Trentacinq. l. 3. resol. 20. tit. de solut. n. 20. cujus rationem reddit Donell. l. 14. c. 37. ibique Hillig. lit. i.*) pecuniam esse, quæ revera tradita numerataque non est. Sive nulla omnino, sive minor quam inscripta Chartæ blancæ continetur, numerata fuerit; siquidem & de parte non solutâ competit Exceptio *N. N. P. l. minorem 2. l. cum ultra 9. C. de non num. pec. Oldend. Class. act. 4. Act. 30. pag. m. 71. n. 4. Besold. Thesaur. Pr. hæc voce.* Proponendæ huic Exceptioni præscriptum ab Imper. Justin. est biennium continuum, à die dati Chirographi computandum *d. l. in contract. 14. pr. ratio diversitatis cur brevius Creditori sit indultum tempus vid. ap. Zang. d. l. n. 26. seqq. Heig. ad Inst. de lit. oblig. n. 30.* Intra illud à Legibus definitum biennium, si Debitor sibi iurique suo vigilet, atque Exceptionem hanc s. per modum exceptionis s. per modum actionis *Oldendorp. d. l. p. 715.* opponat, probare petitur numeratam esse pecuniam tenetur *l. si ex cautione 3. l. Adseveratio 10. C. de N. N. P.* si verò per negligentiam

G 1

suam

suam præterlabi illud patiatur, amplius exceptione hac uti non potest, etiamsi probare velit numeratam sibi pecuniam, non esse *d. l. 14. verb. nullo modo* & *l. 8. verb. omnimodo C. b. t. vid. Ludw. §. unic. 7. de Lit. obl. n. s.* uti in puncto juris veriore adferit sententiam *Zang. d. l. num. 68.* & accuratissimè ostendit *Magn. Dn. Praeses in Not. ad Sudbolt. diss. 14. apb. 68.* & in *Resol. difficil. L. L. Cod. ad l. 14. C. de N. N. P.* quamvis contrariam, communem *Schneidw. ad Inst. de lit. oblig. n. u.* & in praxi receptam *Wesensb. vol. 1. conf. 42. n. 24.* contestentur.

§. 75. Etsi vero debitor post lapsum biennium opponere Exceptionem N. N. P. nullo modo possit, non omni tamen Legum destitutus est auxilio, poterit enim probatâ læsione, ex justâ causâ restitui in integrum; poterit conventus per Reconventionem ex conditione causâ data causâ non secuta sibi consulere; poterit remedio extraordinario Canonico Denunciationis Evangelicæ uti, cum adsit hæc materia peccati, quo casu Denunciatio dicta semper admittitur *Dn. Gotbofr. de Jena tract. de Sct. Maced. sect. 4. apbor. 6. num. 10. qui ab apbor. 3. ad finem usque sect. 4. elegantissimè, pariterque accuratissimè de eadem disserit.* Poterit etiam aliis se exceptionibus naturâ suâ perpetuis defendere. Quando autem exceptio N. N. P. ne quidem intra biennium opponi possit *vid. Magn. Dn. Str. th. 53. Ex. 15.*

§. 76. Huic Exceptioni affinis est Exceptio non numeratæ dotis, quæ indulgetur marito, qui amore captus ex nimia facilitate Chartam blancam dedit, in quâ conscriberetur Instrumentum dotale, continens solum plenariè dotem esse, quæ destinata saltem & promissa erat *l. fin. C. de dot. caut. non num.* Competit illa intra annum continuum à soluto matrimonio, si non ultra biennium; intra tres menses, si non ultra decennium duravit matrimonium *d. l. ult. & auth. seq. cum*

cum Nov. 100. Matth. Steph. ad d. Nov. n. 3. seq. Intra quæ tempo-
ra si opponatur, eundem cum Exceptione non num. pec. ha-
bebit Effectum; sc. ut numeratio realis probanda sit ab uxore
vel herede ejus restitutionem dotis petentibus, non à ma-
rito excipiente *l. 3. C. de n. n. p. Zanger. d. 6. 14. num. 40. Ste-
phan. d. l. num. 18.* Denegatur Exceptio hæc si ultra decen-
nium constiterit matrimonium *d. Nov. c. 1. §. 1.* nisi maritus
fuerit minorennis *d. Nov. c. 2.* qui duodecim annos ad con-
testandam non numeratæ dotis querelam habet. Hunc ta-
men casum vix esse dabilem censet *B. D. Decher. Disput. de
non num. pec. thes. 46.* Denegatur etiam exceptio hæc, si per
negligentiam tempora opponendi eam præterlabi passus sit
maritus. Quo ipso tamen Creditoribus suis nihil quicquam
præjudicat *Covarruv. l. 1. Var. Resol. c. 7. n. 6. Thesaur. dec.
112. diff. Gail. l. 2. observ. 81. n. fin.* Denegatur denique Ex-
ceptio hæc quandocunque matrimonium fuerit solutum, si
præter instrumentum dotale continens dotis dationem adfit
etiam Apocha, quæ caverit maritus, se dotem accepisse, quia
non est verisimile, maritum etiam Apocham daturum fuis-
se, si eam non accepisset *Steph. d. l. num. 14. ex Valesc. Decis. 6.
& Andr. Rauchbar. part. 2. qu. 35. n. 7. seq.* Alii modi qui-
bus denegatur Exceptio non num. dot. quocunque tempore
solutum matrimonium fuerit *vid. in Comm. Cod. Magnif. Dn.
Brunnem. ad l. 1. C. de dot. caut. non num.*

§. 77. Excipi porro etiam potest contra Instrumentum
Chartæ blancæ insertum, non esse illud consensu tradentis
conscriptum, sed alium in finem Chartam blancam fuisse da-
tam; quod si probare Excipiens possit, audiendus omnino erit,
quia subscribens non videtur approbare actum, si dissentium
suum adfuisse docere possit. *l. cum precibus 18. C. de probat.
& ibi Dn. Brunnem. l. 2. C. de reb. al. non alien.* Et cum Creditor

ex Blanqueto debitum mentiens, si de falsâ obligationis confectione in Chartâ vacuâ convictus fuerit, infamiam crimenque falsi incurrit *l. 1. vers. qui in iudicio publico calumniæ ff. de his qui not. infam. Zabn. de Mendac. l. 2. c. 21. n. 3. ex B. Dn. Carpz. l. 3. tit. 5. Resp. 53. n. 7. qui dict. Resp. ventilat illam quætionem, an Reus excipiens, in Chartâ blanca contra mentem & intentionem suam instrumentum scriptum fuisse, juramentum Actori desuper deferre possit? Quod negat, si causa in processu executivo agitata fuerit, quia non possit deferri juramentum super exceptione contra instrumentum liquidum, & confesatum oppositâ in processu executivo *d. Resp. n. 3. per ibi allegat.* Affirmat verò si in processu ordinario discussâ causa fuerit, utpote in quo etiam post litem Contestatam Reus excipiens super Exceptionibus peremptoriis actori jusjurandum deferens admittatur *l. generaliter 12. §. omne C. de reb. cred. d. Resp. n. 4.* Atque ita in Elector. Cur. Term. Luciae An. 1630. pronunciatum *d. Resp. n. 5. testatur.* Weil Beklagte der Klage nicht geständig/auch darbey eingewendet/das sie die producirte obligation von sich nicht gegeben/sondern allein ein blosses Planquet zu einem andern Ende unter ihrer Hand und Siegel ausgeantwortet und darauf hinter Beklagten Wissen und Willen die producirte obligation ingrossirt worden/als seyend Klägere uf Beklagten vorhergehenden Eyd vor Gefehrdt ihr Gewissen / Wissenschaft und wolbewust/dahin es ihnen gestellet/hierüber zu eröffnen pflichtig. *V. R. W.* quæ sententia d. An. d. 18. Dec. publicata in Senatu Appellat. in secundâ Instantiâ Term. Trin. A. 1632. confirmata fuit: So viel aber *V.* bleibet es beydem in voriger Instanz den 18. Dec. A. 1630. eröffnetem Urtheil billig/darzu diese Sache an denselben Richter zu remittiren/wie wir denn solche hiemit dahin remittiren und weisen *V. R. W.* Si igitur juraverit actor, exceptio de Chartâ blanca hoc ipso elisa est, sicuti pronunciatum*

tum in Curia Lips. A. 1627. T. Trin. in causâ Matthes Fleischers contra Bastian Jehringer hinc formalibus: Weil Kl. den Eyd numehr abgelegt/so wird auch das libellirte Manckte billig cassiret/u. ist Bess. Kl. die auf diese Sache gewante Unkosten auf unsere Ermäßigung zuerstaten schuldig. *V.R.W. Dn. Carpz. d.l. n. 17.*

§. 78. Non solum verò per modum Exceptionis, qui plus in Chartâ blancâ scriptum quam actum, aut aliud scriptum quam actum contendit, contra scribentem procedere ejusque conscientia quod in instrumento scriptum est committere potest; sed etiam in modum Actionis: quam Cautelam ad evitandum Chartæ blancæ periculum commendat *Finkeltb. d. obs. 3. n. 18. 19.* Ubi factum ita in Curia Elect. An. 1630. Term. Lucia à I.R. viduâ & heredibus contra N. testis est, Tenore sequenti: Auf den Fall, da Beslagter litem negativè contestiret würde/will Kläger die Klage von dem 2c. Beslagten in sein Christlich Gewissen/Wissenschafft und wohlberuht gestellet haben / des Vertrauens zum Rechten/Er sey dasselbe darauff zueröfinen schuldig 2c. in quâ causâ etiam Responsio ad libellum istum injuncta reo fuit à Judic. Appellat. per sententiam d 2. Jan. An. 1631. in Quæstorio Lips. publicatam. *Finkeltb. n. 20.*

§. 79. Adserui superius non obligari eum ex Instrumento in Chartâ blancâ à se traditâ confecto, qui docere possit, in alium se finem Chartam blancam scribenti tradidisse. Quod si tamen Blanquetum quis alicui v.g. ad mandatum in eo faciendum tradidit, hic vero eodem ad alium finem puta ad pecuniam mutuo accipiendam & obligationem desuper faciendam clam & inscio Creditore usus fuerit, Dominum merito ex illo teneri, concludit. *Berl. part. 1. concl. 14. n. 95. ex Angel. de Ubald. cons. 370. incip. Creditor volens sibi solvi centum n. 1. & vers. & hoc de rigore sine dubio n. seq. cum Imputare sibi debeat, quod tam incautus fuerit & Chartam blancam alicui credi-*

§. 80.

§. 80. Excipi ulterius potest contra subscriptionem & sigilla, manum & sigilla non esse ejus, cujus esse dicuntur, sigilla non esse voluntate Domini impressa, sed clam surrepta, aut ad imitationem horum alia efformata &c. *vid. Autores in pr. hujus cap. allegati.*

§. 81. Locum etiam hic invenit Exceptio doli, vis metusve, erroris; quibus is, contra quem Charta blanca producitur, excipit, se dolo Creditoris inductum, vi metusve coactum, errore lapsam Chartam blancam tradidisse *arg. §. 1. f. de Except. item simulationis, quâ aliud actum, aliud simulatè conceptum dicit: siquidem plus valet quod agitur, quàm quod simulatè concipitur l. 1. & tot. tit. C. plus valer. quod agit. & c. quæ singulæ sunt perpetuæ l. purè 5. §. fin. ff. de dol. mal. & met. exc. Menoch. l. 3. præs. 12. n. 57. conf. Zang. d. part. 3. c. 13. ubi copiosè de quatuor hisce exceptionibus agit.*

§. 82. Ultimo deniq; loco notandum est, Chartam blancam non præsumi, sed qui de eâ excipit, si audiri velit, probare id ipsum manifestò teneri *Köppen. dec. 46. n. 27. Höpingk. d. c. 6. n. 156. Ruland. de Commiss. part. 3. l. 5. c. 35. n. 4. lit. f.*

Atque sic Directore DEO portum consecutus grates Eidem fundo devotissimas, quod sanam in sano corpore mentem labori præsentî perficiendo clementissimè concesserit. Benevolum vere Lectorem obnixè rogitò, velit leviuscula hæc æqui bonique consulere & sicubi humano more erraverim, ingenio judiciove adhuc imbecilliori illud benevolè condonare, recordatus monitum Imperatorium ex *l. 2. §. 14. C. de V. J. & Penitus in nullo peccare divinitatis magis, quàm mortalitatis est.*

FINIS.

ULB Halle
005 132 681

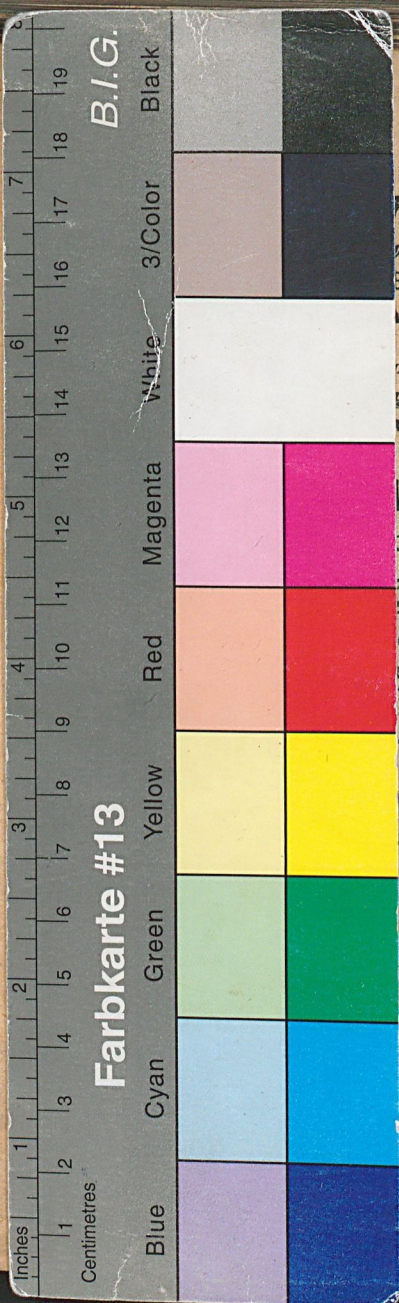
3

1017

1668, 39te

155
2

D u e e!
m ad Salam Ordine
ulgente,
 ESIDE
 ADEMIAE RECTORE
 IRO
 PLISSIMO, CONSULTISSIMO
 ELLENTISSIMO
FRIDERICO
 litario in *Widerstadt/*
 co Famigeratissimo, Consiliario
 , Curia Provincialis & Scabinatus
 e gravissimo,
 ceptore suo æviternâ animi
 e devenerando,
 EM JURIDICAM
 De
BLANCA
 vulgò
inguet/
n disquisitioni submittit
DERICUS Schade/
 nâ-Silefius,
 RESPONDENS.
 n horis locoque confvetis,
Christi MDC L XVIII.
 CUSA
 OCLXXXIV.
 JOHANNIS NISL.

1668

